

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

Голос України

№ 155 (3155)

СЕРЕДА 20 серпня 2003 року

ФОРУМ

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Об'єднуючи Ост і Вест

Будинок учителя для понад трьохсот українців, які приїхали з двадцяти шести країн на СКУ, особливо символічний. Адже саме тут 1918 року було створено четвертий універсал Центральної Ради, який проголошував незалежність України. Тут працювали Михайло Грушевський і Володимир Винниченко. У цьому будинку зароджувалася наша державність.

Цей конгрес можна назвати символічним і ще з однієї причини. Уперше він проводиться у Києві. За словами президента СКУ Аскольда Лозинського, нарешті вдалося об'єднати представників східної та західної діаспор. Великим досягненням пан Лозинський вважає те, що нині до Києва приїхали майже сто українців з Росії. Тоді як на попередньому конгресі східну діаспору представляли лише два делегати.

(Закінчення на 2-й стор.).

ТРАДИЦІЇ

Усім ярмаркам ярмарок

Завтра на оспіваному Миколою Гоголем Жабокрицькому майдані у Миргородському районі відкривається Національний Сорочинський ярмарок. Цьогоріч на головний ярмарковий площі, де традиційно проходить театралізоване свято, виросло ціле містечко майстрів, стилізоване під епоху позаминулого століття. Тут свої вироби демонструватимуть і, звісно, продаватимуть умільці з різних куточків України. Аграрії та підприємці зможуть одержати консультації професіоналів з питань земельного законодавства, оподаткування, захисту прав. На запрошення організаторів відгукнулися і представники понад трьох десятків країн близького та далекого зарубіжжя.

На ярмарку можна буде поласувати багатими дарами щедрого полтавського літа. Звісно, що під розваги, пісні, танці, різноманітні конкурси і змагання. Закриється ярмарок 24 серпня, **повідомляє наш власний кореспондент Григорій ГРИНЬ.**

ТЕНДЕНЦІЇ

Туристська мекка — недалека

Буковина стає туристською меккою України. Цього року Чернівці відвідало вже понад 15 тисяч туристів з Німеччини, Канади, США та Ізраїлю. Це на 17 відсотків більше, ніж торік. Цього показника досягнуто після прийняття обласним управлінням туризму комплексної програми «Проект-концепція розвитку туризму», яку, окрім міської влади, почали втілювати і райдержадміністрації.

Популярним у гірських районах став «зелений» туризм, і дедалі більше візитерів прагнуть скористатися послугами приватників, у яких і ціни нижчі, і харчування краще. Проте західний турист, окрім карпатських красот, потребує й відповідної інфраструктури відпочинку, чим сільські «туроператори» наразі забезпечити його не можуть. Тому керівництво області сподівається на серйозні інвестиції в туристичну галузь Буковини, **повідомляє наш власний кореспондент Сергій СУЛИМА.**

ВИСТАВКИ

Свято для вітчизняних філателістів

У рамках проведення в Україні Року Російської Федерації у приміщенні Київського поштамту проходить виставка українських та російських поштових марок 1992—2003 років випуску.

Представлені експонати наочно демонструють, що вітчизняна філателія майже ні в чому не відстає від російської. Для порівняння: в період з 1992 по 2003 роки в Росії було випущено понад 800, а в Україні — понад 500 мініатюр. На виставці в Парижі наші марки серії «Квіти України» посіли третє місце.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У «ХОРОЛІ» ПРИ БЕРЕЗІ...

Про державну програму «Діти України» не чув хіба що глухий. Ідеться ж бо про поліпшення демографічної ситуації у країні. На жаль, вона залишається критичною. Переламати тенденції можуть активні спільні дії державних органів і місцевої влади.

Це довели на Полтавщині, де в санаторії «Хорол» уже шість років успішно працює відділення для оздоровлення та підготовки до пологів вагітних жінок. Вони отримують безкоштовні путівки.

(Продовження теми на 6-й стор.).

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У НОМЕР

З простягнутою рукою

у черговий раз змушені йти по колу освітяни Сум.

Близько двох тисяч учнів чотирьох загальноосвітніх шкіл обласного центру та їхні батьки з острахом чекають початку нового навчального року. Може статися, що 1 вересня замість світлих класів їх чекатимуть зачинені шкільні двері.

Через невиконання приписів пожежної інспекції, санепідстанції та інспекції з нагляду за охороною праці ці шкільні заклади під загрозою закриття. І відкрити їх може лише диво. Адже для ліквідації недоліків, виявлених контролюючими органами, міському управлінню освіти потрібно додатково понад мільйон гривень, **повідомляє наш власний кореспондент Владислав ЖМУРКОВ.**

У Києві з'явиться другий супермаркет «Метро»

Компанія «Metro AG» підписала з київською адміністрацією протокол про наміри будівництва другого центру дрібнооптової торгівлі в столиці.

Як повідомив директор «Metro Group» Ганс Йоахім Кербер, другий торговельний центр у Києві буде побудовано на житловому масиві Дарниця до вересня 2004 року, передають «Українські новини».

Будівництво першого центру на житловому масиві Теремки в районі Окружної дороги вже завершено і найближчим часом його буде відкрито. «Metro» інвестувала в будівництво та оснащення цього супермаркета 15 млн. євро. Центр спеціалізуватиметься на оптовій торгівлі продовольчими та промисловими товарами 20 тисяч найменувань переважно українського виробництва.

Безплатне здоров'я. Для пенсіонерів

У Корабельному районі Миколаєва відкрито відділення медико-соціальної реабілітації пенсіонерів та інвалідів. Своєрідна амбулаторія готова протягом 24-денного курсу надати кваліфіковану медичну допомогу 25 особам похилого віку. У відділенні працюють чотири лікарі і санітар. Тут робитимуть ін'єкції, проводитимуть інгаляції, магнітотерапію, масаж. Обладнано і тренажерну залу. Всі процедури для пенсіонерів Корабельного району безплатні, **повідомляє наш власний кореспондент Олена ІВАШКО.**

Контейнери на всі смаки

Першу партію морських контейнерів відправив до Голландії Іллічівський судноремонтний завод. До активного відновлення виробництва адміністрацію та фахівців ІСРЗ спонукало збільшення попиту на ємності для різноманітних вантажів. Вже освоєно випуск так званих реєстрових та 8- і 10-футових контейнерів, ємностей для сипучих вантажів, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

ЦИФРИ І ФАКТИ

■ *Більш як п'ять тисяч міліціонерів забезпечуватимуть порядок у Києві на День незалежності України 24 серпня.* Особливу увагу приділятимуть забезпеченню порядку та безпеки громадян у центрі столиці. Міліція очікує, що у святкових заходах візьмуть участь понад 100 тисяч осіб.

■ *За сім місяців цього року до бюджету Пенсійного фонду України з усіх джерел фінансування надійшло більш як 13 мільярдів гривень.* За словами голови Пенсійного фонду Бориса Зайчука, це на мільярд більше, ніж за аналогічний період минулого року. Від початку липня поточного року розмір трудових пенсій було збільшено в 1,06 разу. Мінімальний розмір трудової пенсії зріс з 47,3 гривні до 50, а максимальний — із 141,9 до 150 гривень. Крім того, цього року кількість пенсіонерів—вкладників установ банків, через які виплачується пенсія і грошова допомога, збільшилася на 330 тисяч осіб і на кінець липня становила понад два мільйони. На виплату пенсій через банківські установи було перераховано близько двох мільярдів гривень, **інформує «Оглядач».**

СЬОГОДНІ ЧИТАЙТЕ:

США ще на п'ять років обмежили українських постачальників товстолистового прокату

ПОЛІТИКА

Головним буде бюджет–2004

*Незабаром, 2 вересня, розпочне роботу 4-та сесія ВР четвертого скликання. Перший заступник керівника Головного організаційного управління апарату Верховної Ради України **Василь КОВАЛЬЧУК** розповів кореспондентові «Голосу України», яка робота ведеться зараз у комітетах парламенту:*

— Зважаючи на невеликий термін осінньої сесії (вона триватиме до 16 січня 2004 року) і необхідність прийняття головного фінансового документа — Державного бюджету України на 2004 рік, важливо міжсесійний період використати для підготовки нагальних питань порядку денного.

Під керівництвом Першого заступника Голови Верховної Ради України Геннадія Васильєва в Комітеті з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності готується до другого читання проект нового Кримінально-процесуального кодексу України. На цей час до нього надійшло понад тисячу поправок, з яких 616 враховано робочою групою. Згідно з дорученням Голови Верховної Ради України Володимира Литвина законопроект має бути розглянуто Верховною Радою у перший пленарний тиждень вересня і прийнято як закон України до 15 вересня.

У Комітеті з питань бюджету триває розгляд законопроектів, які надходять на виконання статті 27 Бюджетного кодексу України для проведення експертизи щодо їх впливу на доходну або видаткову частину бюджету. Аналізується також виконання державного та місцевих бюджетів за шість місяців 2003 року. Узагальнюються і готуються до розгляду в сесійній залі зміни до Бюджетного кодексу України. На постійному контролі комітету — підготовка Кабінетом Міністрів України проекту Державного бюджету на 2004 рік.

Народні депутати України — члени Комітету з питань фінансів і банківської діяльності та працівники секретаріату працюють над удосконаленням податкового законодавства, законодавства з питань нагляду за діяльністю банків та небанківських фінансових установ, адміністрування податків і зборів. Налагоджена тісна співпраця з працівниками Кабінету Міністрів, Національного банку України, Державної податкової адміністрації України, з іншими центральними органами виконавчої влади, проводяться засідання робочих груп, наради, практичні семінари.

Комітет Верховної Ради України з питань правової політики готує до розгляду у другому читанні проект Цивільно-процесуального кодексу України. На сьогодні до нього вже надійшло 272 пропозиції від суб'єктів права законодавчої ініціативи. Водночас у комітеті триває робота з підготовки проекту Адміністративно-процесуального кодексу, опрацьовується майже 150 пропозицій до нього.

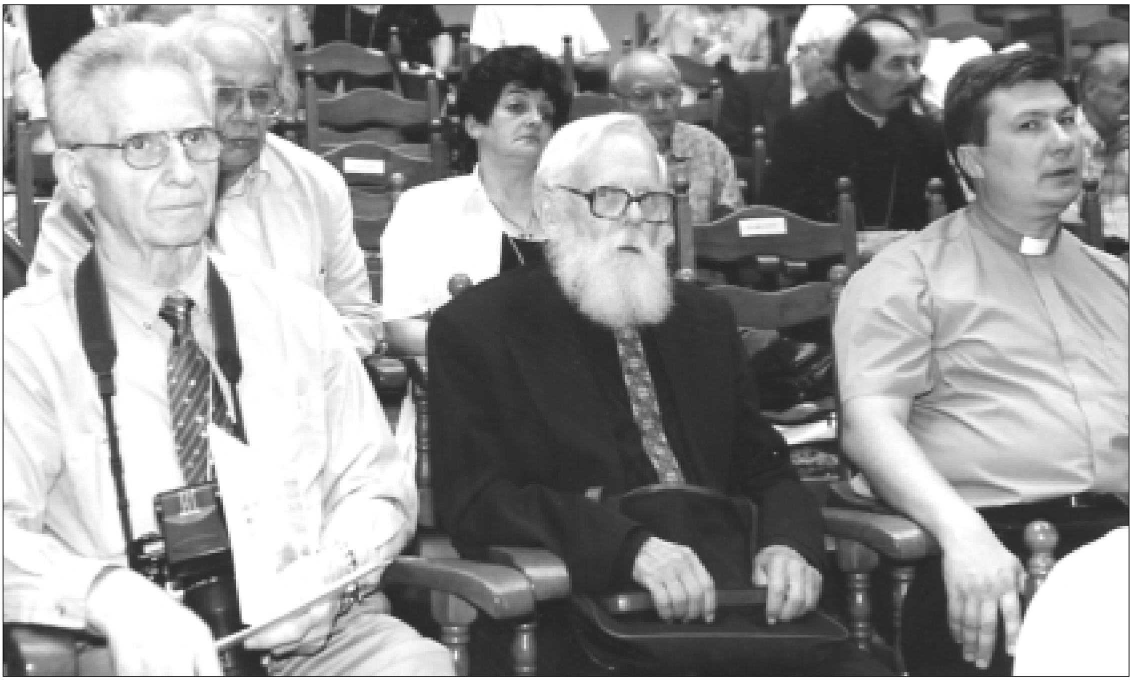
У Комітеті з питань державного будівництва та місцевого самоврядування готується до другого читання нова редакція закону про місцеве самоврядування. Закон має покращити регулювання правовідносин між територіальними громадами і органами державної влади, сприяти подальшому розвитку місцевої та регіональної демократії в Україні.

У Комітеті з питань соціальної політики та праці триває опрацювання нового Трудового кодексу. Адже чинний Кодекс законів про працю України було прийнято ще у 1971 році. Трудовий кодекс має враховувати нові економічні умови, норми сучасного законодавства України, конвенції Міжнародної організації праці, інших міжнародних актів. Головна його мета — створення цілісної системи законодавчих й інших нормативно-правових актів, які врегулювали б трудові відносини найманих працівників і роботодавців. Робота здійснюється за участю громадських організацій, наукових установ тощо.

У Спеціальній контрольній комісії Верховної Ради України з питань приватизації напрацьовуються матеріали щодо узагальнення типових порушень законодавства у процесі здійснення приватизації державного та комунального майна. Працівники секретаріату комісії здійснюють контроль за проведенням конкурсів з продажу пакетів акцій підприємств, що приватизуються, аналізують нормативні акти Фонду державного майна України.

Комітетами Верховної Ради України приділяється значна увага розгляду та вирішенню проблемних питань, що містяться у численних листах від підприємців і організацій, а також громадян України.

У Головному організаційному управлінні апарату Верховної Ради України узагальнюються пропозиції комітетів і фракцій до проекту порядку денного четвертої сесії та до зведеного плану роботи Верховної Ради України на наступний період.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Об'єднуючи Ост і Вест

(Початок на 1-й стор.).

Перед урочистим відкриттям кореспондент «ГУ» поцікавилася думками про конгрес у його учасників.

Микола ЛАТИШКО (Канада):

— У нас є спільна мета. Це біль. Біль душі за Україну. Ми прагнемо зробити так, щоб Україна стала українською. Бо, на наш погляд, вона ще перебуває під впливом Росії, комуністичної психології, яку засудив увесь світ. Тож ми працюємо, щоб змінити цю ситуацію. Нині в нас відбуваються дискусії, обмін думок, ідей. Ми хотіли б передати досвід західного життя українцям. Бо, коли ми дивимося на так звану демократію в Україні, нам вона більше нагадує анархію.

Наталка ІВАНІВ (США), голова українського Золотого хреста в Америці:

— Я ще жодного разу не пропустила СКУ. Беру участь ще від першого конгресу, який відбувся 1967 року в Нью-Йорку. Ми були першими українками зі Світової жіночої організації, які власне заклали СКУ. Ці конгреси були різні. Спочатку — великий ентузіазм, потім — справа пішла на спад. Нині ми знову відчуваємо велике бажання працювати.

Орися ДОВГАН (Російська Федерація):

— Росія все одно слабо представлена на конгресі. Зокрема, з Тюменської області приїхало лише двоє.

Тетяна ПАСОВА.

Знайшли мільйони, мільярди — поки що ні, але наручники гарантують

Завдяки спільним зусиллям кількох країн вдалося встановити місце знаходження 280 мільйонів доларів із 2,5 мільярда, що потрапили на закордонні рахунки екс-прем'єр-міністра України Павла Лазаренка та його ділових партнерів. Про це заявив Генпрокурор Святослав Піскун, виступаючи на щорічній конференції Міжнародної асоціації прокурорів у Вашингтоні. Крім того, Генпрокурор пообіцяв, що Лазаренко повернеться до України «тільки в наручниках».

До підсумкової резолюції, ухваленої учасниками конференції, увійшли пропозиції С. Піскуна стосовно створення єдиного світового центру боротьби з міжнародним тероризмом і створення єдиної міжнародної картиобліку емігрантів для запобігання незаконному перетину кордонів, **повідомляє «ForUm»**.

ОФІЦІЙНО

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння звання Герой України

За визначні особисті заслуги перед Українською державою у розвитку будівельної галузі, багаторічну самовіддану працю **постановляю**:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена Держави ПОЛЯЧЕНКУ Володимиру Аврумовичу — президентові холдингової компанії «Київміськбуд».

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 14 серпня 2003 року.
№ 835/2003.

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про присвоєння звання Герой України

За самовіддане служіння Україні на ниві відродження національної культури, збереження і розвитку народної пісенної спадщини, багаторічну творчу діяльність **постановляю**:

Присвоїти звання Герой України з врученням ордена Держави АВДІЄВСЬКОМУ Анатолію Тимофійовичу — генеральному директорові — художньому керівникові Національного заслуженого академічного українського народного хору імені Г. Верьовки.

Президент України
Л. КУЧМА.

м. Київ, 16 серпня 2003 року.
№ 839/2003.

Суд захистив журналістів

Галицький районний суд Львова зобов'язав міського голову Любомира Буняка спростувати інформацію щодо причетності ЗМІ до організації наприкінці липня минулого року авіашоу на Скнилівському летовищі. Нагадаємо, що тоді внаслідок катастрофи військового літака Су-27УБ, який упав на глядачів, загинули 74 особи і ще двоє потерпілих згодом померли в лікарнях.

Як повідомив «Українським новинам» представник суду, тепер Буняк може оскаржити рішення в суді вищої інстанції. У серпні 2002 року назета «Экспресс», не жадаючи грошової компенсації, наполягала в суді на спростуванні звинувачення на адресу журналістів. Львівський міський голова звинуватив ЗМІ, котрі виступали інформаційними спонсорами авіашоу, в тому, що вони не поцікавилися в організаторів, чи є захід безпечним.

Секрети самоврядування вивчали в Ізраїлі

Міський голова Кам'янця-Подільського Олександр Мазурчак повернувся з навчання в Ізраїльському міжнародному навчальному центрі імені Голди Мейєр, куди його запросило посольство цієї держави в Україні. Тут вже пройшли підготовку 120 тисяч керівників різних галузей господарства з багатьох країн. Цього разу науку про місцеве самоврядування опановували 29 слухачів України, Росії, Узбекистану, Литви та інших пострадянських республік.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

ДЕПУТАТ В ОКРУЗІ

Каганці не потрібні

Щедрий подарунок зробив напередодні нового навчального року Шалигінській школі-інтернату Глухівського району народний депутат України Андрій Деркач.

Він перерахував навчальному закладові кілька десятків тисяч гривень власних коштів на погашення боргу за електроенергію. Отже, каганці, якими вже запаслася школа, не потрібні.

Владислав ЖМУРКОВ.

Сумська область.

У темряві Нью-Йорка тіні «Аль-Каїди» не було

Операцію «Швидка блискавка» було проведено на землі тирана за наказом Усами бен Ладена, йдеться в оприлюдненій учора у «Ворлд триб'юн» заяві угруповання «Бригади Абу-Нафса», яке входить до терористичної мережі «Аль-Каїди». Терористи твердять, що атакували дві електростанції на східному узбережжі США, це й спричинило обвальне вимикання електрики на півночі Сполучених Штатів і в Канаді. Однак влада США одразу спростувала можливість причетності Усами бен Ладена до аварії. Учора прес-секретар Буша Скотт Маклеллан заявив: «Немає жодних ознак того, що це пов'язане з тероризмом».

Жертви спеки чи бездіяльності медиків?

Генеральний директор Головної санітарної служби Франції професор Люсьєн Абенгайм подав у відставку після звинувачення з боку опозиції в нездатності запобігти масовій загибелі людей від спеки. Раніше міністр охорони здоров'я країни Жан-Франсуа Маттей також піддав різкій критиці діяльність цієї служби і визнав, що цифра, яку наводять журналісти, — 5 тисяч загиблих від спеки з початку місяця — цілком реальна. Офіційні дані, сказав він, стануть відомі за кілька тижнів. Однак французька опозиція покладає провину на всю систему охорони здоров'я. Лікарні були неспроможні впоратися з великою кількістю потерпілих, а чимала частина персоналу перебувала у відпустках, **повідомляє ІТАР-ТАКС**.

У НОМЕР

Отримайте візу і заплатіть. За доставку

Консульський відділ США розпочав надавати послугу з доставки паспортів із візами кур'єрською службою ФедЕкс. Відтепер тим, кому пощастило отримати дозвіл на в'їзд до Сполучених Штатів, візу буде доставлено протягом 24, а в окремі регіони — 48 годин. Нова послуга коштуватиме 8 доларів. До 29 серпня від неї ще можна відмовитися. Проте з 2 вересня особи, яким було видано візи, не отримуватимуть свої паспорти у день співбесіди, а чекатимуть на прибуття кур'єра. Причому оплатити його послуги слід заздалегідь — одразу після того, як вам повідомлять, що візу видано. Представник кур'єрської служби можна буде знайти на території Консульського відділу.

Отож, плануючи мандрівку за океан, не забувайте, по-перше, що вона на 8 доларів подорожчає, а по-друге, що бажану візу ви побачите на добу-дві пізніше.

■ *Спорт*

Почали з перемоги

Хокей. Москва. Матч проти збірної клубів Білорусі у рамках розіграшу Кубка «Спартака» став першим для тренерського дуету збірної України — Олександра Сеуканда і Валерія Ширяєва (граючий асистент, ще один помічник тренера Анатолій Степанищев залишився в Києві). Так от, перший млинець виявився негливкий, українці перемогли — 3:2 (Матвійчук, Люткевич, Скороход — Кузьменков, Волков). В іншому матчі стартового дня в групі А між московськими клубами «Спартак» і ЦСКА зафіксовано нічию — 2:2. Група В. «Крылья Советов» — «Северсталь». 0:1.

Наступний суперник збірної клубів України — «Спартак».

«Дніпро» вийшов на другу позицію

Футбол. Чемпіонат України. Вища ліга. 6-й тур.
«Дніпро» — Іллічівець». 2:0. 7 500 глядачів. Голи: Костишин, 2, 39.

У чемпіонаті лідирують: «Шахтар» — 18 очок, «Дніпро» — 15, «Динамо» — 13, «Чорноморець» — 11.

Бомбардири: Олег Венглинський («Дніпро»), Олександр Косирін («Чорноморець») — по 5, Сергій Мізін («Карпати») — 4.

В. Б.

ФОТОФАКТ

Фото Ігоря ТКАЧЕНКА (Укрінформ).

ВАТ «Харцизький трубний завод» — один із найбільших виробників труб великого діаметра для магістральних газонафтопроводів високого тиску різних кліматичних зон.

На знімку: чергову партію труб готують для російських споживачів.

Свято для вітчизняних філателістів

(Початок на 1-й стор.).

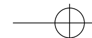
На виставці в Парижі наші марки серії «Квіти України» посіли третє місце. До речі, вітчизняні поштові марки надзвичайно цінуються за кордоном. Це і не дивно. Для їх виготовлення використовують золото, рельєфне тиснення, а декілька ступенів захисту вберігають від підробок. Україна, єдина з-поміж колишніх країн соцтабору, друкує марки для іноземних держав — Казахстану, Азербайджану. Є замовлення й від інших потенційних замовників.

Найціннішою на виставці була визнана серія марок спільного україно-російсько-білоруського виробництва. Автором оформлення блоку серії «2000-ліття християнства», яка притягувала найбільше захоплених поглядів, був нині покійний Олексій Станко.

Щодо російського стенда, то одною з найцікавіших була серія мініатюр, випущених на честь перемоги росіян на турнірі з тенісу — «Кубок Девіса-2002».

Виставка працює до 22 серпня.

Анна БОЙКО.

ФОТОФАКТ

Генічеська дослідна станція Херсонського інституту землеробства спеціалізується на вирощуванні високоякісного насіння озимої пшениці, ячменю, сорго для південного регіону. Попри фінансові труднощі та складні погодні умови, цьогоріч тут зібрали гарний врожай озимої пшениці, кукурудзи, соняшнику. Директор станції Борис Виблов *(на знімку ліворуч)* переконаний: нива щедро вродила завдяки таким працівникам, як Оксана Шубінет *(внизу)*.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

І міліція жниве

Вагомим виявився ужинок правоохоронців під час проведення операції «Урожай» на полях кооперативу «Хлібороб України» Любарського району. Троє механізаторів намагалися привласнити майже дві тисячі кілограмів ячменю. Ще два комбайнери приготувалися відтранспортувати додому майже 2,4 тисячі кілограмів зерна. Збіжжя ховали неподалік току. Щоб виявити ці факти, працівникам міліції вистачило 15 хвилин.

На жаль, роботи в правоохоронців достатньо — бажаючих поживитися чимало, а щоб зерно не прилипало до липких рук, подбали не скрізь. Наприклад, у Романівському районі в лісосмузі затримано автомобіль, у кузові якого виявлено близько трьох тонн ячменю. Встановлено: водій забрав зерно з бункера комбайна на полі СТОВ імені Марії Марцун і віз додому. Сумно, але крадуть передусім ті, хто збирає урожай...

Олексій КАВУН.

Житомирська область.

Конкуренція пасажирам на руку

На двадцять копійок знижено плату за проїзд в автобусах уманського автотранспортного підприємства 17107. Тепер поїздка по місту на будь-яку відстань коштуватиме пасажирам усього 30 копійок.

Здешевлення проїзду сталося завдяки конкуренції. У 90-тисячній Умані, крім державного АТП, городян та туристів обслуговують потужне приватне автопідприємство «Оскар» та 24 приватні перевізники.

Це вже друге зниження цін на проїзд протягом нинішнього року. До речі, подешевшали й послуги таксомоторів. Причина та ж: збільшення кількості перевізників і боротьба за пасажира.

Лідія ТИТАРЕНКО.

Черкаська область.

АКТУАЛЬНО

Партія дачників

Вихідний день, ранок. Сонце настійливо пробивається крізь темні штори і піднімає з постелі.

Зібравши нехитрий скарб і прихопивши цебро, вирушаю в дорогу. У метро велелюдно. Публіка в цей час здебільшого однорідна: старенький одяг, щоб не шкода було забруднити, цебра, кошики, візки... Це — дачники. На вокзалі вони розсіюються по платформах, прикидаючи, де будуть двері 1-го, 2-го... 5-го вагону, нервово поглядають на колії в чеканні електрички. І ось уже атакують її — метушаться, прагнучи зайняти місця. Плюхаються на сидіння, витирають з чола піт, обмахуючись хусткою, роблять глибокий видих... Поїхали.

Цікавий народ ці дачники. Зустрічаю в електричці знайомих. «Добридень! Як ваші справи?» — запитую. «Та зі здоров'ям проблеми. Вік, знаєте. Зате який урожай огірків цього року! Та й помідори, слава Богу, зав'язалися непогано, і капуста». І все — однієї фрази досить, щоб до розмови підключилося півелектрички. «Ой, а чим ви капусту обприскували?» «А в мене персик не вродив» — «А ви його насваріть, — радять. — Якщо, мовляв, і наступного року не даси врожаю — зрубаю. Неодмінно вродить». «А я такий рецепт засолювання огірків знаю — ексклюзивні огірочки виходять». За одну поїздку встигаєш прослухати лекцію з агрономії, селекції, довідатися купу рецептів страв з овочів і ще багато всякої всячини.

За розмовами час летить непомітно. Ось і моя станція. Виходжу, вдихаю на повні груди прохолодне ранкове повітря, передражнюю курку, що випурхнула з-під ніг з виряченими очима і знайомою стежиною — пшеничним полем, потім лісочком, через місток — до своїх володінь.

Ось воно — фруктово-овочеве королівство! Капуста, немов величезна троянда, розпластала пелюстки з великими краплями роси. Квасоля розвісила зелені сережки-стручки. Товстун «у тільняшці» прикрився від сонця різьбленими листочками. Що це там червоніє? Ба, помідори достигли — перші! Треба б підв'язати — грона важкі. І так до вечора: цибулю зібрати — час уже, петрушки настригти, огірки зібрати — он скільки переростків, нічого, на засолення підуть... А головне — перший урожай абрикосів. Покладу їх у відерце на овочі, виставивши червоним бочком, — похвалитися хочеться. За дачниками такий грішок водиться. Як рибалка розповідає про велику спійману рибі, а мисливець — про здобич, так і дачник інколи перебільшує розміри своїх «вихованців». Та цей гріх невеликий.

У тлумачному словнику написано: «дачник — той, хто наймає дачу». Але сьогоднішній дачник під це визначення не підпадає. На своїй ділянці землі він не гість, а повноправний господар. І солідний, що знається в дачній справі. Кажуть, багатьох нестатки змусили зайнятися городництвом. Але вже давно підраховано: щоб виростити гарний врожай, потрібні елітний посадковий матеріал, добрива, засоби захисту, інвентар. Це чималих грошей варто. Отож «золоті» виходять фрукти-овочі. Тут річ, напевно, в іншому. Добровільно працюватиме на землі лише той, кому це до душі. І тоді земля обдарує щедрим урожаєм. А ще додасть сили, енергії, бадьорості. Не раз доводилося чути від людей похилого віку: на дачі мої болячки мене залишають.

Уздовж доріг, на околицях сіл виросли цілі дачні селища. Скільки пустирів освоєно, скільки посаджено і вирощено! Зі знанням справи, на високому професійному рівні. До того ж без урядових програм і державних дотацій. Напевно, якби хтось вирішив створити таку партію — дачників, — в її лави влилося б півкраїни. Між іншим, могутня підтримка аграріям. А що — непогана ідея!

Валентина ШУЛЬГА.
Фото Олександра ШОЛУДЬКА.

Першопрохідники з вулиці Випробувачів

У Запоріжжі вулицю з такою назвою і сьогодні, напевно, знає аж ніяк не кожен городянин. Річ у тім, що з'явилася вона порівняно недавно. Вулицею Випробувачів працівники Запорізького машинобудівного заводу назвали кілька кілометрів дороги, прокладеної в степу від Хортицького житлового масиву до прохідної їхнього підприємства.

Двадцять років тому це була дорога тих, хто мав налагодити виготовлення надпотужних двигунів для лайнерів-супернадваговиків Ан-124 «Руслан» і Ан-225 «Мрія». Для випробування Д-18Т були потрібні насамперед повнометражні бокси, яких у виробничого об'єднання «Моторобудівник» (ВАТ «Мотор Січ») не було. Важко навіть уявити, що тоді на місці теперішніх просторих і світлих корпусів було відкрите усім вітрам поле...

Під котком конверсії

Освоєння в серійному виробництві трьохвального турбовентиляторного двигуна Д-18Т — особлива гордість запорізьких авіамоторобудівників.

У короткий термін на Правобережному проммайданчику, на якому згодом і виріс ЗМЗ, було побудовано чотири стенди для випробування Д-18Т. Намічалося будівництво ще декількох, оскільки плани з випуску літаків Ан-124 і Ан-225 були дуже великі. Однак конверсія ці плани скоригувала...

«Руслан» і «Мрія» можуть працювати не тільки на оборону, а й в інтересах народного господарства. Згадайте, яку увагу свого часу на авіасалоні в Ле Бурже прикував до себе авіакосмічний дует «Мрія» — «Буран».

«Мрія» має унікальні можливості й щодо транспортування найрізноманітніших нестандартних вантажів і всередині вантажної кабіни, і на зовнішній підвісці. Усередині — це до 16 великогабаритних морських контейнерів, близько 80 автомобілів типу «Жигулі», агрегати і блоки газо-, нафто- і гірничодобувної промисловості, а на зовнішній підвісці — вантажі, габарити яких перевищують можливості наявних наземних і повітряних транспортних засобів.

На «Руслані» і «Мрії» встановлено численні світові рекорди вантажопідйомності і дальності польотів. Не випадково в НАТО, коли мова зайшла про збільшення вантажоперевезень, віддали перевагу саме «Русланові». Модернізований Ан-124 зможе доставити 150 тонн вантажу на відстань близько 10 тисяч кілометрів. Нещодавно чотири «Руслани» купила і мерія Москви. Вартість однієї години доставки вантажу на Ан-124 не менш як 20 тисяч доларів США.

Нині потреба в «Русланах», а отже і в двигунах Д-18Т, зростає. Але тоді після обвального скорочення обсягів випуску запланованої продукції колективу ЗМЗ треба було ще дожити до цього.

ВІСТІ З ЗАПОРІЖЖЯ

Партнери «IVECO»

Недавно колектив Запорізького машинобудівного заводу відзначив своє 15-ліття. ЗМЗ — структурний підрозділ ОАО «Мотор Січ» — не тільки вижив, а й далі нарощує обсяги виробництва. Як повідомив директор підприємства депутат міськради Анатолій Морозов, за сім місяців цього року вони зросли ще на 10,8 відсотка.

Завод не тільки зберіг свою спеціалізацію, високотехнологічне виробництво, у якому використовуються останні досягнення науки, а й зумів вийти на зовнішній ринок з новими виробами. Підтвердження цьому, наприклад, співробітництво запорізьких машинобудівників з італійською фірмою «Iveco». Турбокомпресори, виготовлені на ЗМЗ, за всіма параметрами перевершили продукцію всесвітньо відомих закордонних фірм, що спеціалізуються на їхньому виробництві не один десяток років. За словами Анатолія Морозова, у грудні буде підписано контракт на постачання вже наступного року декількох тисяч запорізьких турбокомпресорів для італійських автомобілів і тракторної техніки. Про масштаби подальшого співробітництва з фірмою «Iveco» на ЗМЗ говорять скупо. Проте, як зазначив керівник підприємства, воно дасть можливість створити на заводі додатково 350—400 робочих місць.

Олександр АБЛІЦОВ.

Життя дарує... апарат

Фото Сергія СВІТЛИЦЬКОГО (УНІАН).

Петро Білецький **(на знімку)** — один з 12 постійних клієнтів відділення гемодіалізу Севастопольської лікарні. Штучна нирка рятує йому життя вже 13 років. За словами чоловіка, завдяки цьому він не став тягарем для родичів.

Кожен з пацієнтів приходить у відділення тричі на тиждень і проводить під крапельницею чотири—п'ять годин. Рік життєво необхідних процедур коштував би кожному хворому 75 тисяч гривень. Однак ці послуги люди отримують безплатно. А днями відділення гемодіалізу отримало новий апарат штучної нирки вартістю 98 тисяч гривень.

Турнір на богатирській землі

Всеукраїнське свято богатирської сили на призи легендарного борця, багаторазового чемпіона світу Івана Піддубного відбулося на його батьківщині — у селі Красенівка Чорнобаївського району на Черкащині. У змаганні з класичної боротьби взяли участь спортсмени з Москви і Києва, Бєлгорода і Миколаєва, Путивля і Миргорода. Абсолютним чемпіоном став майстер спорту з Києва Олександр Петренко.

Лідія ЧЕРКАСЬКА.

ПОЧИН

Спорт для всіх

В Івано-Франківську створюється центр фізичного здоров'я «Спорт для всіх». Ця бюджетна організація залучатиме населення області до оздоровчих занять, надаватиме фізкультурно-оздоровчі послуги, заохочуватиме до рухової активності тощо.

Дарина НАЗАРЧУК.

«Локомотив» кольору «Шахтаря»

У Донецьку завершено перший етап реконструкції стадіону «Локомотив», торік переданого в управління обласній раді. Тепер він відповідає вимогам УЄФА і має право приймати змагання міжнародного рівня. Першими на оновленому полі зустрінуться сьогодні молодіжні збірні України і Румунії.

Як розповіли кореспондентові «Голосу України» у пресслужбі обласної ради, внаслідок реконструкції на «Локомотиві» поліпшено освітлення до 1700 люкс, поле оснащено штучним підігрівом і системою дренажу, заново збудовано підсобні приміщення — кімнати для суддів, роздягальні, ложу преси, кімнату допінг-контролю, прес-центр. Виконано й одну із останніх вимог часу: тепер тут є кімната для суддів-жінок.

Незважаючи на те, що два роки тому стадіон уже зазнав капітального оновлення (за рахунок коштів Донецької залізниці та підприємств міста), встановлені тоді пластикові крісла для глядачів тепер замінено повністю. Причина — в кольорі: сидіння було пофарбовано у блакитний і білий, а вони, як пояснив міський голова Донецька Олександр Лук'янченко, не є кольорами «Шахтаря». Тепер на трибунах, де можуть розташуватися 25,5 тисячі глядачів, панують «патріотичні» помаранчевий і чорний. А старі три тисячі крісел встановлять в інших спортивних спорудах міста.

Другий етап реконструкції передбачає будівництво козирка і збільшення кількості місць до 30 тисяч. Уже 5 і 6 вересня на стадіонах «Локомотив» і «Шахтар» національна і молодіжна збірні команди проведуть матчі кваліфікаційного турніру ЄВРО-2004 зі збірними Північної Ірландії.

Ліна КУЩ.

СУСПІЛЬСТВО

Гроші — аж ніяк не головне

ФАСАДИ І ЗАДВІРКИ

Останнім часом у пресі, на телебаченні, по радіо, на численних засіданнях і громадських обговореннях розгорнулася гаряча дискусія щодо забудови в центральній частині Києва, тобто в його найстарішій історичній зоні. Часто думки різних архітекторів кардинально відрізняються, а епітети, котрі вживають одні метри щодо творів інших, далекі від елементарної шляхетності. А почасти нагадують жаргон кримінальних підворіть, найцензурніше з яких — «фуфло», «бидло безсловєсноє» тощо.

Але вислуховували. Це точно

Перші спроби з'ясувати причини розбрату в архітектурному цеху були безрезультатні. Вчорашні побратими, що працювали за сусідніми кульманами, стали непримиренними опонентами і жодні програми та комунікації не сприяють поєднанню в одну систему комп'ютерів нового покоління, якими обладнані майстерні сьогоднішніх архітекторів і жоден Інтернет не в змозі встановити нормальний діалог і творче спілкування.

У минулі часи було простіше і зрозуміліше. Були домобудівні комбінати, були дирекції, був Київпроект, ЗНДІЕП, ДІПРОмісто та інші, було міське Товариство охорони пам'яток на чолі з головою, посада якого водночас поєднувалася з керівною посадою у міськвиконкомі.

Варто зазначити, що поєднання керівної і громадської посад, що мало традиційний характер, не заважало регулярним зустрічам, дискусіям і вагомій критиці з боку громадськості, яка була конструктивна, з одного боку, і почута — з другого.

Не скажу, щоб влада так уже одразу й виконувала всі пропозиції громадськості, але вислуховувалися 95 відсотків з них — це точно. Інколи надзвичайно напружені засідання і наради тривали по декілька днів, пропозиції щодо спорудження окремих об'єктів піддавалися нищівній критиці, проте, здавалося б, непримиренні опоненти під час зустрічей та прощань віталися і потискали один одному руки. А епітети на кшталт наведених вище оминали порівнянь з витворами одних та контактів з вухами інших. Можливо, вся річ у вухах. На мою думку, в ті часи і претенденти, і опоненти чули один одного. Тоді, за ініціативою громадськості, для столиці було розроблено грунтовний нормативний документ — Рішення виконкому Київської міської ради народних депутатів від 16 липня 1979 року № 920.

Над розробкою цього документа пліч-о-пліч працювали представники громадськості, проектних інститутів і міської влади. Прийняття його визначило «правила гри» в історичній частині міста та фактично й саму територію, що названа історичною. Було визначено також учасників процесу та осіб, відповідальних за певні ділянки формування столиці.

Прийняття 920-го рішення було таким продуманим і вагомим кроком, що окремі його положення працюють досі в ситуації, яка змінилася докорінно. Виконання положень цього документа не підлягало обговоренням, його дотримувалися як протипожежних нормативів. Це, у свою чергу, накладало додаткових зобов'язань і на громадськість, яка до прийняття своїх рішень ставилася виважено і відповідально. Варто зазначити, що під словом «громадськість» розуміється не зібрання певної кількості випадкових людей, а колектив однодумців, який об'єднує спільна мета і турбота про рідне місто, його ландшафти, панорами, архітектурні ансамблі й окремі пам'ятки. Кістяк громадськості товариства складали відомі вчені та фахівці спеціальностей, що мали прямий стосунок до архітектури, археології, будівництва, мистецтва, історії. Не можу не згадати відомих учених, таких як М. Брайчевський, В. Іваненко, І. Ігнаткін, С. Клєпіков, Є. Марінченко, І. Скачков, К. Стецюк та інших, кого забрав від нас невблаганний час.

Раніше — «типовуха», тепер — норма і взірець

Окремим рядком варто сказати про розгляди проектів забудови в охоронних зонах, які за тих часів проходили в міському Товаристві охорони пам'яток. Іноді кількість проектів, які розглядалися на одному засіданні, перевалювала за десяток. Засідання тривали понад шість годин. Незважаючи на те, що робота архітектурно-містобудівної секції здійснювалася на громадських засадах, її члени щоразу працювали до завершення порядку денного, після чого пили чай і розходилися по домівках. Це не вважалося втручанням у діяльність державних органів, воно таке і не було, оскільки пропозиції і результати розглядів проектних розробок після товариства направляли саме до державних установ для прийняття остаточного рішення. Це було чудовим прикладом співпраці державних установ і громадськості, цим пишалися, цьому заздрили інші міста. Так формувалася виважена громадська думка, яка не мала нічого спільного з приватними інтересами окремого власника.

Сьогодні ми стикаємося з фактами, коли окремі члени містобудівної ради приходять на її засідання лише у разі розгляду їхніх власних проектів або з метою лобіювання інтересів своїх приятелів чи замовників. В архітектурному колі тепер цілковите несприйняття нетрадиційних підходів до розв'язання проблем забудови тієї чи іншої ділянки. А також дивний поділ на сучасне і несучасне. При цьому за сучасне інколи сприймається або наявність в об'єкті великої кількості скла та відсутність імпостів на вікнах, або щось, складене з кубиків та паралелепіпедів, з нескінченними повторами вздовж і упоперек одних і тих самих елементів, навіть в індивідуальних проектах. Колись це називалося лайливим словом «типовуха». Тепер — норма і майже взірець. Застосування стилістики та засобів, якими формувалося історичне ядро столиці, переосмислене сучасниками, інколи трактується як повернення до старого, несумісного навіть з історичною забудовою.

Але хто сказав, що будинок Городецького на вул. Банковий несучасний, хто записав до несучасної архітектури споруду самого Національного банку архітекторів Рикова і Кобелєва? Можливо, такі постулати сучасності висуваються для виправдання своїх, не занадто ретельно опрацьованих доробків. Очевидним є сьогодні, що споруда німецького посольства біля Національного оперного театру, м'яко кажучи, не зовсім пасує до середовища, сформованого попередниками.

Безперечно, якщо бути об'єктивним, варто відзначити, що за останні роки в місті з'явилися нові цікаві об'єкти. Значно підвищилася комфортність житла, стали виразнішими фасади нових будинків, а в їх спорядженні застосовуються нові матеріали і технології. Іноді традиційні оперджувальні матеріали знаходять нове сучасне застосування, а будівельна індустрія перейшла на інший рівень, який раніше у нас не застосовувався.

За роки незалежності в столиці відроджено перлини православ'я — Успенський собор Києво-Печерської лаври та Михайлівський Золотоверхий собор, відроджено Олександрівський костел та церкву Святого Миколая на Аскольдовій могилі. Зведено низку будівель, що стали справжньою окрасою міста. Серед них банківські споруди на вулицях Саксаганського, 115 та Тверській, 12, житлові комплекси на вул. Січневого повстання, 10 та між провулком Бехтерівським і Кудрявським узвозом. Триває формування принципово нового житлового утворення на Оболоні від станції «Мінська» до набережної, відкрито нові станції метрополітену та шляхопроводи. Все це приклади того, що у нас є чудові архітектори, здатні вирішувати найскладніші містобудівні, проектні та реставраційні завдання; є будівельники, здатні втілювати архітектурні задуми в життя. Але ж є у нас і об'єкти, що викликають несприйняття ні архітектурних кіл, ні громадськості. Саме довкола них точаться найгостріші суперечки, які виходять за межі «архітектурного цеху». Про них пише преса, розповідають телеканали. Для їх розгляду скликають численні наради, колегії, слухання, виїзні засідання високоповажних установ, аж до урядових. Саме такі об'єкти стають «козирною картою» для аргументації негараздів та пошуків винних. Для відстоювання тих чи інших позицій «бійці олівця і рапідографа» готові битися, що називається, на смерть. Несамовито і відчайдушно служителі музики, що застигла в камені, намагаються довести, хто є головним, а хто...

Доходить до того, що такі самозмагання розгортаються і між установами з охорони пам'яток. У цьому контексті дивною видається цитата: «Він охороняє гірше, ніж я». Словами Володимира Висоцького це звучало б так: «Все лезут в первые, с ума сойти!».

То хто у нас сьогодні головніший, щоб творити благо? Хто у нас головніший, щоб зберігати культурну спадщину? Мабуть, дуже показовими були б запитання: «А хто вважає себе поганим архітектором (чи пам'яткоохоронцем)?», «А хто вважає свій проект невдалим?»

Першопричини шукаймо в собі

Уся річ у тому, що останнім часом проектування здійснюється в одну стадію. І навіть зауваження до нього викликають несприйняття і небажання вносити будь-які зміни. Це обгрунтовується авторським правом і досвідом метра, що проектує. А про розробку якихось альтернатив, та ще коли це треба робити за скупе державне фінансування, або й того більше —задля ідеї, годі й говорити. Тобто об'єктивне те, що сьогодні гору взяли гроші. Керівником проекту є інвестор, визначальним — кошти.

Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Безперечно одне — новий соціально-політичний устрій держави вніс нові відносини у всіх її сферах, зокрема й у процесі архітектурного формування образу незалежної держави. І причина наших негараздів криється передусім у нас самих. Відповісти на запитання: чи готові сьогодні митці столиці поєднати прагнення до фінансових гараздів з професійною гідністю та бажанням уберегти наше місто від невиважених кроків — маємо також ми самі. Адміністративними методами ці питання вирішити неможливо. В нас самих мають бути культура і шляхетність професійного цеху, має бути здатність дотримуватися елементарних правил гри. Адже коли на місці одного адміністратора опиняється інший, що грає за тими самими правилами, стара проблема не зникає, але з'являються нові. Ми ще не готові вживати такі словосполучення, як фітнес-центр, нам ще потрібно користуватися деякий час такими, як оздоровчий центр. У статті свідомо не названо імені жодного з діючих нині архітекторів, оскільки питання, порушені тут, стосуються всіх разом і кожного окремо.

Я так думаю.

Володимир ПРИХОДЬКО, голова архітектурно-містобудівної ради Київської організації Товариства охорони пам'яток, архітектор.

ФОТОФАКТ

У центрі Лондона, на Трафальгарській площі, активісти-екологи провели демонстрацію протесту проти вбивств синіх китів. Особливо їх обурили дії ісландської влади, яка дозволила відновити полювання на цих унікальних та рідкісних тварин. На знак протесту екологи підняли над центральною площею столиці Великої Британії надувного синього кита.

Фото АП.

Моряки зійшли на берег. Рижани піднялись на кораблі

Рига прийняла Міжнародну вітрильну регату навчальних суден-2003

Патронеса регати стояла на носі криголама «Варма», як англійська королева, і махала ручкою. Чорними були лише кофточка під білосніжним костюмом і окуляри. Білий капелюх з величезними крисами не захищав від сонячного проміння. Коли мексиканський «Гуантемос», що йшов першим, порівнявся з президентом Латвії Вайрою Віке-Фрейбергою (а вона й була патронесою), гримнув артилерійський салют. У відповідь «Варма» загув і підняв латвійський прапор. Слідом за мексиканцем пройшла решта — 84 учасники регати й незліченна кількість латвійських яхт і катерів. Парад великих вітрильних кораблів і різнобарвних яхт на молі в гирлі Даугави приїхало подивитися близько десятка тисяч сухопутної публіки. Попереду в ескадри — латвійський Вентспілс і німецький Любек (Травемюнде).

П'ять днів і ночей столиця Латвії «стояла на вухах». Більше половини її жителів побували на кораблях і яхтах із 17 країн, що пришвартувалися в центрі міста. Були концерти, змагання, феєрверки. Був і урочистий парад. Кажуть, ці дні можна порівняти з торішнім святкуванням 800-річчя Риги.

Метою регати, започаткованої близько півстоліття тому, є спілкування морської молоді і пропаганда морської справи. За правилами не менше половини членів екіпажів мають бути молодші 25 років. У регаті «гасали» у своїх дивізіонах і гіганти на кшталт російського «Миру» (довжина 109 м, команда 250 осіб) і малі крейсери з екіпажем близько 10 чоловік. Чотирма саме такими яхтами була представлена Латвія.

Велике значення приділили береговій програмі: спорту, концертам, дружнім вечіркам. Приз ризької думи «За зміцнення дружби і взаєморозуміння» одержав екіпаж «Миру». Його капітан Сергій Тимошков сказав, що ані в Польщі, ані у Фінляндії регату не приймали так щиро й масово, як у Ризі. І додав, звертаючись до курсантів знаменитої «Макаровки»: «В усьому світі таких кораблів, як у нас, — одиниці. Ви повинні пишатися тим, що опинилися в екіпажі. І пам'ятати службу під вітрилами будете все життя».

Дума столиці Латвії без підтримки Кабміну провела величезну роботу зі спорудження в найкоротший термін глибоководних причалів і розміщення яхт. На це пішло близько п'яти мільйонів доларів. А прибуток підрахують торгівці й ресторатори.

Натхнений успіхом, мер Риги Гундарс Боярс сказав, що подумає про заявку на проведення в Ризі аналогічної регати у 2007 році.

Володимир СТРОЙ.

Рига.

У НОМЕР

Осередки суспільства дробляться

Експерти Дитячого фонду ООН у співробітництві зі Світовим банком провели дослідження статистики розлучень і кількості дітей, яких виховують поза шлюбом.

Список з 25 країн, які надали дані про розлучення, очолює Естонія. 2001 року на кожні 100 шлюбів там реєстрували 76,4 їх розірвання. На другому місці — Росія (тут побили рекорд 76,2 родини). У Литві — 69,9, у Латвії — 62. Найміцніші родини в Таджикистані й Узбекистані.

Щодо статистики про дітей, яких виховують у неповних родинах, то лідерство захопили Росія й Чехія. На третьому місці знов Естонія.

Експерт таллінського бюро статистики Карина Каска каже: «Коли ми плануємо соціальну політику тільки на рік наперед, то в результаті одержуємо розлучення через рік після весілля». А столичний суддя Рет Лаасмаа називає найперішими причинами розпаду шлюбів пияцтво, відсутність, зраду і втрату роботи.

Володимир СЕРГІЄНКО.

Таллін.

Музей для... паровозів

У китайському місті Шеньян відкрито музей залізниці. Тут зібрано п'ятнадцять паровозів старих моделей, які випускали в Китаї, США, Японії, Німеччині, Польщі, Румунії, Чехії та інших країнах. Ці машини здебільшого було побудовано в 20-ті роки минулого століття. В експозиції також є паровоз, сконструйований і побудований 1957 року в Китаї, що зробив, за словами працівників музею, значний внесок у розвиток промислової країни. В залах представлено експонати, які розповідають про історію китайської залізниці з 1894 року до наших днів. Площа нового музею — 11 тисяч 311 квадратних метрів. У його будівництво було вкладено близько 10 мільйонів юанів.

Телебачення без насильства. Це реально?

А ЯК У НИХ?

Одного разу довелося мені гуляти з п'ятирічним сином подруги. Ми йшли Кожум'яцькою вулицею і я вирішила розповісти малому казку про Кирила Кожум'яку. Коли дійшло до двобою між Кирилом та Змієм, хлопець несподівано заявив: «Я хочу, щоб змій переміг!». А далі... забувши про казку, в деталях розповів сюжет нещодавно переглянутого ним фільму жахів (від його переказу і в мене, чесно кажучи, мурашки по шкірі побігли). Про жахливих рептилій, які перекушували людей навпіл, відривали голови, руки і ноги, малий говорив із захопленням! Найгірше те, що цю стрічку хлопчик дивився не потайки вночі, а близько восьмої вечора.

Дивно, що фільми та телепередачі, які сповнені сцен грубого насильства, жахів, еротики, в яких вживання ненормативної лексики є правилом, виходять в ефір у час, коли телевізор дивляться діти.

За кордоном уже напрацьовано методи, як уберегти юні голови від такого негативного впливу. Приміром, у США батьки досить легко контролюють те, що дивляться їхні чада. Адже у кожен американський телевізор умонтовано так званий віч-чіп, який зчитує з екрана рейтинг передачі. Рейтинги у Штатах — річ обов'язкова і для громадського, і для комерційного мовлення. Кожна передача та кінофільм, окрім новин, класифікують за змістом у них сцен насильства, ненормативної лексики, агресії, еротики тощо. Приміром, телепередачі, які містять усі вищенаведені «родзинки», класифікуються під грифом TV-MA. Відповідна позначка з'являється у кутку екрана перших п'ятнадцять секунд такої програми. Якщо батьки не хочуть, щоб їхні діти дивилися ці передачі, вони програмують віч-чіп на їх блокування. Тож щойно на екрані з'являється позначка TV-MA, ві-чіп автоматично вимикає телевізор.

Слід зазначити, що система рейтингів у США існує не лише для того, щоб уберегти дітей від перегляду небажаної програми, а й для того, щоб зорієнтувати батьків. Наприклад, програми, призначені для дітей, яким до семи років, мають позначку TV-7, до 14 — TV-14. Є й такі передачі, які рекомендуються для перегляду усією сім'єю. Вони позначаються — TV-PG. Тобто батьки можуть, не занурюючись у зміст запропонованих телепрограм, вибрати для перегляду ті, які будуть корисними для дітей.

У нас про таке поки що можна тільки мріяти. Хоча певні кроки для поліпшення якості телеефіру та підвищення його моральності все-таки робляться. Так, свого часу Національна телекомпанія України, студія «1+1» та телеканал «Інтер» підписали меморандум, в якому йшлося про неприпустимість низькопробних неліцензованих фільмів в ефірі та про власну відповідальність за програмне наповнення.

Однак дотримуватися цього меморандуму, схоже, виявилося значно важче, ніж його підписувати. Можливо, тому до справи поліпшення якості телеефіру нарешті взялася Національна рада України з питань телебачення і радіомовлення. Зокрема, у травні вона прийняла рішення, яким зобов'язала телерадіокомпанії України з 15 вересня цього року запровадити під час показу фільмів та передач обов'язкову присутність на телеекрані візуальних позначок класифікації відеопродукції залежно від категорії осіб, на яку вони розраховані.

Хоча автор цих рядків і далека від дитячої психології, проте, мені здається, якщо діти дізнаються, що заборонений для їх перегляду фільм позначається певним значком, то вони тільки ці значки на телеекранах і шукатимуть. Однак рейтинги на вітчизняному телебаченні — справа майбутнього. Поки що теленадвечір'я «милує око та слух» «Баффі — підкорювачка вампірів», які є тільки прелюдією до «Вікон» з Дмитром Нагієвим.

Тетяна ПАСОВА.

***P. S.** Якби у мене була можливість встановити ві-чіп, я обов'язково це зробила б. Для себе. Але боюсь, що тоді цей дивочіп блокував би усе підряд.*

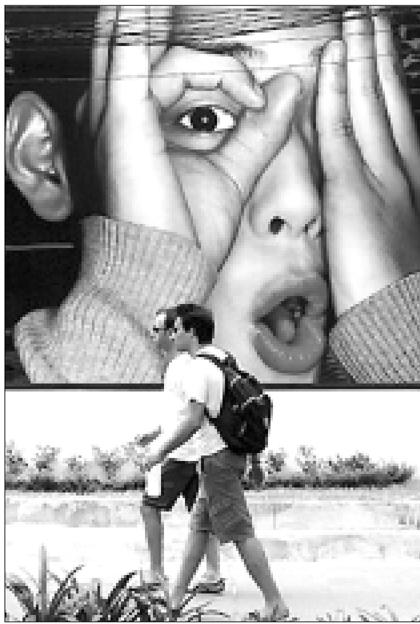

Фото АП.

Кримінальний талант

«Спочатку мені запропонували «дах» в обмін на половину прибутку. Я відмовився. Тоді, використовуючи владу і службове становище, люди в погонах відібрали в мене шахрайським шляхом власність, кинули до в'язниці, а тепер і геть можуть позбавити життя. Щодня я відчуваю за спиною подих смерті...»

Схема пограбування проста

Один високопоставлений харківський охоронець закону розробив геніальну схему, за допомогою якої без особливих зусиль можна отримати у власність будь-яке підприємство за смішною ціною. Наприклад, завод, балансова вартість якого обчислюється 1520 тисячами гривень (а ринкова втричі більша), вже продано новому власникові за ціною... одного заводського верстата. Та й ця анекдотична сума не пішла з його кишені.

Винахідник уходить у смак своєї ідеї, застосовуючи її і на інших підприємствах.

Звісно, в такій тонкій справі журналістові важко зібрати всі незаперечні докази причетності государевих людей до напіврозбійної діяльності. Саме через це їхні імена та посади поки що залишаться невідомими широкому загалу. Зате одному з їхніх «підопічних» втрачати вже, як то кажуть, нема чого. Своє ім'я він готовий назвати кожному. За цілком надуманим звинуваченням його кинули за грати і лише завдяки зусиллям адвоката і певним зв'язкам вибрався на волю цілим і неушкодженим. Тепер, каже, щодня відчуває за спиною подих смерті.

Історія, про яку піде мова, записана на диктофонну плівку, і вона — в розпорядженні редакції. До того ж І. К. засвідчив, що готовий її в найдрібніших деталях викласти всім зацікавленим органам державної влади, надати при цьому незаперечні докази, тільки-но до цієї справи виявлять належний інтерес справжні, а не удавані правоохоронці.

Вітчизняний інвестор і не здогадувався, як йому невдовзі віддячить рідна держава

Є в Харкові один завод — АТ «Р.». Розташований він за цілком реальною адресою — вул. «Л.», 3, в районі, назва якого найспівзвучніша з минулою епохою. Починаючи від середини дев'яностих років, акціонери цього підприємства тяжкою працею піднімали його з кризи. Виплатили понад мільйон гривень боргів, із них майже 350 тисяч у зарплаті. Відремонтували покрівлю приміщень — ще сотні тисяч. Закупили імпортне опалювальне обладнання, виклавши знову 250 тисяч гривень. Одне слово, все зароблене тяжкою, але чесною працею не по кишенях розпихали, а вкладали розумно і далекоглядно у виробничі потужності, створювали добру матеріальну базу на майбутнє.

За роки перебудови не продали жодної будівлі, жодного потрібного для роботи верстата. Останнім часом забезпечували конвеєр одного з найпотужніших підприємств країни, випускали більш як десять видів іншої продукції та обладнання.

Тут, мабуть, треба відступити від основної теми статті і зробити деякі пояснення.

Приблизно в ті самі дев'яності роки на підприємстві з'явився якийсь І. К. Він став власником майже сорока відсотків акцій АТ «Р.». Утім, капітал і сама оборудка не викликали особливих запитань.

Талановитий інженер залишився без улюбленої роботи і змушений був якось заробляти на хліб насущний. Друзі порадили стати брокером. Біржовий інститут різко капіталізованої країни мав тоді, правда, досить специфічний характер. На біржах «працювали до сьомого поту» здебільшого діти або родичі керівників великих підприємств, продаючи громадський товар з гарним особистим зиском. І. К. впливових родичів не мав — прийшов, як то кажуть, голим і босим. Але невдовзі виявив неабиякі здібності, вигідно реалізувавши залежану продукцію великого підприємства. Завдяки цій оборудці, яка, до речі, вберегла той завод від банкрутства, а працівників забезпечила зарплатою на кілька років, отримав узагалі-то гідну винагороду —кілька десятків тисяч в у. о. Будучи аж до кісток інженером, увесь цей капітал уклав у назване виробництво. Один із перших вітчизняних інвесторів і не здогадувався, як йому незабаром віддячить держава за цей патріотичний вчинок.

Володіючи найбільшим пакетом акцій, І. К., проте, разом з робітниками з ранку до ночі не вилазив із промерзлих цехів, створював, впроваджував у виробництво нові зразки продукції. Усе було гаразд. Хоча всі доходи йшли переважно на погашення боргів. Конвеєр виробничого об'єднання АвтоЗАЗ, на який був орієнтований харківський завод, працював нестабільно, заробляти доводилося здебільшого нетрадиційною продукцією. Але завдяки тому, що вона була доволі затребувана ринком, якось зводили кінці з кінцями. Забігаючи наперед, зазначу, що останніми роками, особливо завдяки постійному зростанню замовлень із запорізького велетня, становище стабілізувалося, з'явився довгоочікуваний прибуток. Здавалося б, тільки жити, працювати і радіти плодам праці своєї. Але тут з'являється на обрії злий геній зі своєю єзуїтською пропозицією.

Спочатку зійшлися на тому, що саджати нема за що, а ось допомагати — повинен

Отож одного чудового дня до власника найбільшого пакету акцій і члена спостережної ради АТ «Р.» І. К. підходить виконавчий директор цього підприємства А. Є. і каже, що в них — великі проблеми.

Свого часу на вимогу запорізького велетня АТ створило дочірнє ТОВ з однойменною назвою. Поява його була зумовлена однією причиною. Суміжники — така була умова корейської сторони АвтоЗАЗу — не можуть бути обтяжені якимись борговими або іншими фінансовими зобов'язаннями минулих років. Вимога цілком логічна: проблеми одного постачальника могли вплинути на роботу десятків, сотень інших підприємств, зупинити головний конвеєр. Але, як тепер з'ясувалося, створюючи таке ТОВ, до його статутного фонду розпорядженням директора було передано майно головного підприємства (виробничі корпуси, майже все обладнання тощо), яке нібито перебувало в податковій заставі.

Виявив цю злочинну «оборудку століття» не хто інший, як новий хазяїн району від Закону, котрий не так давно приступив до своїх обов'язків на ввіреній йому території і найперше розгорнув там будівництво своєї нової резиденції. Викликавши до себе «винного» директора, хазяїн району, трохи порозмовлявши з ним, зрозумів, що той кримінального діяння начебто жодного не скоїв — старався для доброї справи. Зійшлися на тому, що саджати нема за що, а ось допомагати хазяїнові району в його будівельних потугах — повинен.

«...А потім несподівано запропонував працювати з ним у долі: 50 на 50. Я був вражений — хоч би посередника прислав»

Усю зиму столярний цех возив вікна і двері, цілком безкоштовно, на цю будову. Спокутував «провину». Після чого питання щодо податкової застави відпало саме по собі. Але, мабуть, спокутував не до кінця.

У вересні 2002 року (через три роки після створення дочірнього підприємства!) знову відкривають кримінальну справу проти посадових осіб за тим самим фактом передавання майна, що начебто перебувало в податковій заставі.

— Податки на той час було всі сплачено або списано в установленому законом порядку, — каже І. К. — Держава жодних збитків не зазнала. Податкова інспекція претензій до підприємства не мала. Складу злочину не було.

Але тепер на підприємство Хазяїн з'явився особисто, щоправда, в супроводі. Він заявив мені, що в нас великі проблеми — порушено кримінальну справу. Пройшовся територією, покричав на мене, що погано працюємо, а потім несподівано запропонував працювати з ним у долі: 50 на 50. Я був вражений — хоча б посередника прислав... Ну, а щоб усе було чесно, вів далі мій співрозмовник, до директора треба приставити ще одну людину, яка й контролюватиме все. Крім того, він повідомив мені, що вже працює у такий спосіб з іншим підприємством і це дає непогані результати.

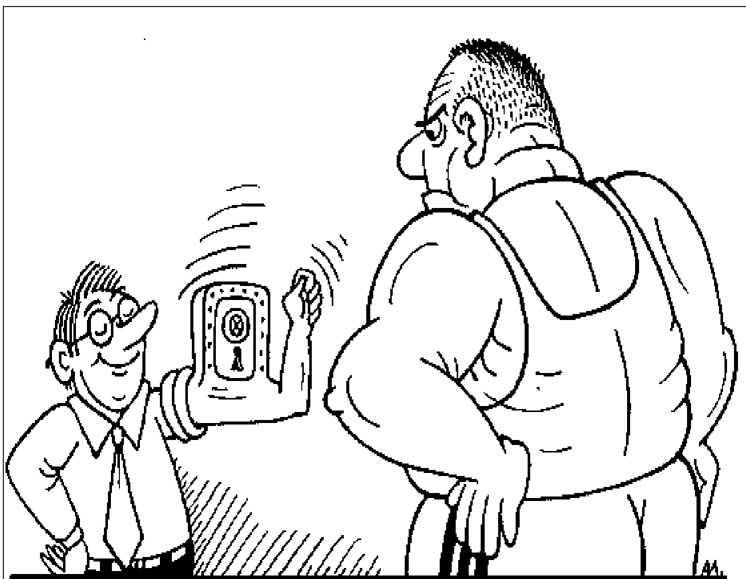
Через деякий час до хазяїна району в кабінет змушений був прийти вже я, де відбулася ще одна розмова на цю тему. Я сказав йому, що шість років ми працювали без його підтримки, заплатили півтора мільйона гривень боргів і ніхто нам у цьому не допомагав, і що ми хочемо й надалі працювати самостійно. Потім запитав, що буде в разі відмови? «Тоді все буде за законом», —підсумував він.

Де ще можна купити цілий завод за 150 тисяч гривень, як не в Харкові!

Що таке жити за законом у розумінні місцевого хазяїна, акціонери відчули на власній шкірі.

Наприкінці минулого року, в рамках відкритої кримінальної справи і, очевидно, лише з міркувань торжества законності, спочатку вилучаються печатка і вся документація дочірнього підприємства — так званого ТОВ «Р.», а потім і головного підприємства, акціонерного товариства. Як речові докази обидві печатки перекочовують до службового приміщення районного правоохоронного підрозділу.

Спочатку печатку акціонерного товариства без відома власників заводу вручають у руки колишнього директора, попри те, що його вже давно звільнили з заводу і розшукував судовий виконавець. Потім цей відставний, але цілком чинний директор (у руках-бо головний атрибут директорської влади — печатка!) сфабрикував з якимсь там приватним підприємцем десять договорів на загальну суму майже 150 000 гривень векселями, за якими все дочірнє підприємство перейшло у власність приватного підприємця. Це тоді, як лише один верстат на заводі коштує не набагато менше від суми цієї оборудки.

Мал. Олександра МОНАСТИРСЬКОГО.

Де ще можна купити цілий завод за 150 тисяч гривень, як не в Харкові!

Чому всі звернення до органів влади пограбованих серед білого дня людей залишаються голосом волаючого в пустелі?

Але повернімося до нашого комбінатора. Як стало можливим, що цілий завод сплив з рук його законних власників? Адже це не тільки підприємливий інженер, а й десятки та сотні інших власників, які гнули спини на ньому все життя. Чому всі звернення до органів влади пограбованих серед білого дня людей залишаються порожнім звуком, голосом волаючого в пустелі? Підраховано, що шкода, завдана цією оборудкою акціонерному товариству, тільки за балансовою вартістю становить майже 1 350 000 гривень, а ринкова оцінка всього заводського майна перевищує цю суму втричі. Як могло таке статися?

Той, хто володіє печаткою, свідчить сучасна харківська практика, може запросто заволодіти всім. Спочатку печатка, а далі трохи кримінального таланту, помноженого, напевне, на владу, шантаж, погрози, — і справу зроблено. Бажаючи надати видимості законності очевидному шахрайству, єдину суму оборудки 150 тисяч гривень великі комбінатори розбили на десять договорів і оформляли їх через день — щоб залишити в невіданні спостережну раду та всіх акціонерів і продати завод тихо, бо оборудки понад 17 тисяч гривень, за статутом акціонерного товариства, здійснюються лише з письмового дозволу спостережної ради. Після цього всі папери було оформлено у виконкомі Харківської міськради і, геть шокувавши акціонерів, компанія шахраїв заїхала на завод іномарками. Понад шістсот акціонерів напевне і не припускали, що їх так спритно обведуть круг пальця. Та ще й ті, хто начебто з обов'язку служби має обстоювати і захищати права громадян.

Якби обидві печатки не відібрали у засновників і не потрапили вони в нечесні руки, оборудка була б просто неможлива!

Печатку дочірнього підприємства ТОВ «Р.», відібрану в законного директора, котрий пропрацював, до речі, на заводі близько тридцяти років, Хазяїн або його помічники передали сторонній людині одразу після оформлення грабіжницької оборудки. Якби Хазяїн не забрав на підприємствах обидві печатки, щоб сховати їх подалі від засновників, а потім не розпорядився ними на свій розсуд, оборудка була б просто неможлива! Отож попри незговірливість нерозумних роботяг, він свого домігся.

Упродовж семи місяців акціонери не отримали жодної відповіді на свої численні звернення до всіх владних інстанцій. На клопотання акціонерного товариства про притягнення осіб, які уклали незаконну оборудку, до кримінальної відповідальності за фактом шахрайства з метою заволодіння чужою власністю — також гучна тиша.

А в цей час новоспечені власники не тільки успішно опановують майно дочірнього підприємства, а й приміряють до себе решту будівель акціонерного товариства. Законним власникам дорога на підприємство, складається враження, закрита назавжди. У березні акціонерів, які вирішили провести збори, зустріли міліціонери з палицями — цілком можливо, навіть і не підозрюючи, хто на заводі був справжнім господарем, а хто «заводіякою».

Хто відповість за всю цю сваволю, що коїться в «правовій» державі?

— Коли я почав обстоювати свої права і права моїх товаришів у суді, — каже І. К., — коли стало цілком очевидним, що достатньо ще одного-двох засідань суду — й оборудка розвалиться, мене схопили просто біля будинку суду і за цілком незаконним обвинуваченням кинули до в'язниці. Апеляційний суд через два тижні мого ув'язнення випустив мене на волю, бо не було жодного факту, що свідчив би про мою провину.

А колишнього директора, котрий підписав для Хазяїна цю грабіжницьку оборудку, навіть не було притягнуто як обвинувачуваного у справі про так звану податкову заставу. Але ж саме він, як посадова особа, мав нести повну відповідальність за незаконне діяння, якщо таке, звісно, було.

Тепер, як мені відомо, тривають гарячкові пошуки компромату, щоб бодай якось виправдати моє перебування у в'язниці. В районі створюється ілюзія розкручування великої господарської справи. В усіх інстанціях мене поливають брудом, виставляють злодієм і пройдисвітом. Поширюється брехня, що тільки тепер, без мене, люди почали отримувати зарплату.

Моя відмова від «співробітництва» з хазяїном району коштувала акціонерам їх власності. Акціонерне товариство паралізоване. Ми зазнали величезних збитків. Хто відповість за всю цю сваволю, що коїться в так званій правовій державі?

Про корупцію і мафію, що є в Україні, сказано й написано чимало. Але що це таке, більшість громадян країни, мабуть, уявляє погано. Те, що відбувається в окремо взятому районі Харкова, — і є вітчизняна Коза Ностра. Проте у наявності вже досконаліший її різновид. Хазяїн району не просто глумиться з нерозумних підприємців. Він і їх, і всі інші структури органів влади, причетних до цього процесу, підминає під себе, через що навколо така мертва тиша. Адже він не просто на когось «наїхав», він під виглядом звершення закону відкриває незаконні кримінальні справи, отримує практично необмежені права, що їх надає Закон під час розслідування кримінальної справи (обшук, арешт майна, незаконне, нічим не обумовлене вилучення печатки, затримання та арешт людей, можливість психологічної обробки на допиті), з однією метою: зробити людину зговірливою й отримати все, що потрібно.

Але це ще не все. Водночас чорниться ім'я людини, її виставляють у поганому світлі, на неї навішують ярлик злодія і шахрая. Громадськість шляхом усіляких фальсифікацій підводять до висновку: зміна власника на підприємстві, на жаль, неминуча. Стара адміністрація начебто погрузла в криміналі — мають прийти «чесні люди». Ніхто й не замислюється особливо, що правоохоронна структура починає виконувати не властиві їй функції, формувати громадську думку і вводити громадськість в оману.

І, нарешті, останнє. Створюється своєрідний монстр, якому невдовзі, очевидно, буде підвладне в районі все, навіть представники народної влади, якій він начебто має служити. Апетити цієї структури такі великі, що рано чи пізно вона проковтне всіх.

Більшість із того, про що йдеться в цій статті, І. К. повідомив у листі на ім'я Президента України Л. Кучми. З тією лише різницею, що імена «героїв» публікації, їхні посади було названо так, як вони іменуються і називаються в миру.

У Президента справді багато справ, зустрічатися і розбиратися з кожним пограбованим у цій країні не те що президентського терміну — життя всіх членів президентської команди не вистачить. Отож, зважаючи на те, що повідомлення, опубліковані в пресі, ще не перестали бути приводом для порушення кримінальної справи, пропонуємо відповідним правоохоронним структурам порушити кримінальну справу за фактом цієї публікації, вивчити всі матеріали, допитати учасників і свідків подій і прийняти цілком логічне рішення: покарати всіх учасників оборудки за всією суворістю правової держави.

А для тих, кому одразу здасться, що ця історія саме про них, нагадуємо: вона сталася невідомо в якому районі, невідомо з яким начальником. Отож з позовами про захист честі та ділової репутації поки що не поспішайте, панове. Встигнете ще.

Микола КОСИЙ.

Харків.

КАЛЕНДАР

«Ваші пальці пахнуть ладаном...»

Виповнилося 110 років від дня народження знаменитої кінозірки Віри ХОЛОДНОЇ

Невдовзі, у День міста, що відзначається 2 вересня, старовинний куточок Одеси — Соборну площу прикрасить скульптурна композиція, що відтворює образ славнозвісної кіноактриси початку XX століття Віри Холодної. Відомий митець Олександр Токарєв зобразив її у повний зріст на сцені, що потопає в квітах після чергового, слід думати, виступу перед публікою. Композиція стане ще одним свідченням того, що в місті, де акторка мешкала лише якихось півтора року і де завершився її короткий життєвий шлях, Віру Холодну і пам'ятають, і шанують. Тут уже є вулиця її імені, на будинку, де мешкала актриса, встановлено меморіальну дошку. Нарешті, важко знайти корінного одесита, який би не знав, хто така Віра Холодна: про неї згадують-розповідають з покоління в покоління.

А з другого боку, навряд чи знайдеш ще у вітчизняному мистецтві людину, життя якої було б так оповите легендами й домислами, біографія якої мала б стільки «білих сторінок». Навіть точної дати народження Віри Холодної в різних там енциклопедіях не знайдеш: зазначений лише рік — 1893-й. Дослідники життя і творчості актриси додають іще місяць — серпень. А ось у числах вочевидь заплутались... Надто різна — від 40 до 80 — називається й кількість кінострічок з участю Віри Холодної, а перерахувати їх назви не береться ніхто, тим паче що донині збереглося лиш кілька тих давніх стрічок. Торік одесити мали щасливу можливість подивитися дві з них — «Життя за життя» та «Міражі». Відеоваріанти їх роздобув у Москві й привіз до рідного міста голова тутешнього об'єднання кіноклубів Ян Юсим.

А скільки версій смерті Віри Холодної побутує й досі! То її, прибічницю одеських підпільників, які домагалися виведення з міста інтервенційних військ, умертвили, піднісши отруєні квіти, французи, що запідозрили вплив актриси на їхнього головнокомандувача Д'Ансельма. То, навпаки, Холодна —вже французька шпигунка, яку розстріляли більшовики (таку роль відводить їй, до речі, і Юрій Смолич у своєму романі «Світанок над морем»). То актрису, що була, мовляв, великосвітською повією, з ревнощів задушив одеський градоначальник генерал Гришин-Алмазов (хоча відома самовіддана любов Віри до свого чоловіка Володимира Холодного, прізвище якого вона взяла; коли його під час світової війни поранило під Варшавою, вона кинула все і дісталася туди, аби вдень і вночі бути біля нього; з Володимиром же вони надбали двох діток)...

Що ж, хай побутують собі оті легенди, домисли, версії. Незаперечним залишається одне: Віра Холодна залишила доволі помітний слід у вітчизняному й світовому кіномистецтві. До того ж на самому початку його зародження — в епоху німого кіно. Коли з екрана мали промовляти жести, міміка, очі акторів. О, про її очі скільки сказано найвищими епітетами! Навіть жінки-колеги не могли таким не заздрити. Наприклад, актриса Кравченко, яка зналася з Вірою, пізніше писала: «У Віри Холодної був свій неповторний шарм і такі виразні, журливі, проникливі очі, що, раз їх побачивши, запам'ятовуєш на все життя. Її очі тривожили і хвилювали людей».

Може, саме завдяки отим своїм очам української красуні (а народилася Віра в Полтаві у сім'ї вчителя гімназії Василя Левченка, то потім родина переїхала до Москви, до бабусі по материній лінії) вона й потрапила в кінематограф? Утім, вже навіть будучи матір'ю двох дітей, Віра так наполегливо цього домагалася, що, можна подумати, якийсь голос іззовні переконав жінку в її істинному високому призначенні. Спочатку вона грала в аматорських виставах, потім пішла «атакувати» кінорежисерів. Її відхилив відомий тоді Володимир Гардін. Зате помітив, оцінив, забачивши серед статистів, Євген Бауер — і одразу довірив головну роль у фільмі «Песнь торжествующей любви» за І. Тургенєвим. А оточенню сказав: «Я знайшов скарб!» Саме Бауер, знявши кілька стрічок за участю Віри Холодної, зробив з неї кінозірку.

Та ще гучнішою стала її слава завдяки участі у фільмах Петра Чардиніна. Десятки стрічок за якихось пару років! В основі — російська, українська, зарубіжна класика. Можна тільки подивуватися її працездатності: окрім зйомок у фільмах, ще й гастролі по містах, благодійницькі концерти. Зокрема, і з популярним автором та співаком Олександром Вертинським. Саме їй присвятив він кілька своїх пісень, зокрема широковідому музичну новелу «Ваші пальці пахнуть ладаном», що так щемно бере за серце своєю лірико-інтимною інтонацією...

Залишилося чимало газетних свідчень про те, як гаряче сприймали стрічки з Вірою Холодною в головних ролях, її сценічні виступи глядачі. На ті фільми заздалегідь записувалися в черги. Кінотеатри нерідко брали штурмом, зриваючи з петель двері. Так було довго ще і після того, як у середині лютого 1919 року актриси не стало. Вона, за найвірогіднішою з версій, померла від іспанки. Поминальну молитву відправили у Спасо-Преображенському соборі, знищеному згодом більшовиками і в наші дні відроджуваному (саме неподалік від нього й планується встановити скульптурну композицію Токарєва). Поховали кінозірку, труну якої супроводжувала вся Одеса (це добре видно з останньої стрічки Петра Чардиніна за участю актриси, хоча уже й мертвої, під назвою «Похорон Віри Холодної»), на Першому Християнському кладовищі в Одесі. Могили великої актриси, однак, нині не віднайти — кладовище теж знищене більшовиками, і його вже не відродити. Та пам'ять, попри все, живе.

Георгій ВОРОТНЮК.

Одеса.

ФОТОФАКТ

Будують головний навчальний корпус Луганського східноукраїнського університету імені Володимира Даля.

На знімку: маляри Ольга Шкуляк і Наталя Кравцова.

Фото Вадима ЛІСНОГО (Укрінформ).

У «Хоролі» при березі...

Не ручаємося, так воно чи ні, але завідувачка відділенням для оздоровлення майбутніх матерів у Миргородському санаторії «Хорол» Тетяна Федорченко переконана, що саме про їхню оздоровницю на березі тихоплинного Хоролу безіменний пісняр колись давно сказав:

«Ой у лузі та ще й при березі
Червона калина...
Породила молода дівчина
Хорошого сина...»

Звідки у Тетяни Василівна така переконаність? Судіть самі. Від парадного входу сучасної архітектури лікувального корпусу, де на другому поверсі за всіма вимогами медичної науки облаштовані покої для 60 майбутніх породіль, красива алея-теренкур, у тіні віковічних дубів та лип веде прямо до берега. В години моціону пацієнтки відділення, буває, збираються на порослому калиною та верболозом лузі й тихо співають про ту молоду матір, а насправді про власну долю... Відтоді як в одному з найпрестижніших, одноіменному з річкою санаторіїв ЗАТ «Миргородкурорт» відкрито відділення для оздоровлення та підготовки до пологів вагітних жінок, минуло шість років. Пацієнтками відділення були більш як п'ять тисяч жінок, які готувалися стати матерями.

— Як за великим рахунком,— каже Тетяна Федорченко,— ми працюємо на передньому краї державної програми «Діти України».

— Демографічна ситуація в Україні самі знаєте яка,— додає і свою думку заступник головного лікаря Таїсія Поліщук. — Скажімо, в курортному Миргороді за першу половину року народилося лише 175 немовлят, а з життя пішло 356 городян. У сільській місцевості справи ще гірші... Безпристрасна статистика наводить на думку про велику державну значущість роботи спеціалізованого на поліпшенні здоров'я вагітних жінок відділення. Бо ж факт, хоч і сумний, що від поганого харчування більшість майбутніх матерів, які прибувають у санаторій, страждають від анемії. Тим часом усі мріють про благополучні пологи і здорових дітей.

Наскільки це можливо в сучасних фінансових умовах, робить свою справу очолюване Сергієм Колесником Полтавське обласне відділення фонду соціального страхування та тимчасової втрати працездатності, яке оплачує путівки вагітним жінкам. У оздоровниці їх чекають висококваліфіковані медики Наталія Рогачова, Ольга Шпак, Наталія Бакало, Володимир Гузенко та інші. Для майбутніх породіль у санаторії працює школа молодих матерів, обладнаний сучасними тренажерами зал лікувальної фізкультури, шестиразове, з урахуванням стану здоров'я окремо взятої пацієнтки, висопоживне харчування. Впродовж 24 діб перебування в «Хоролі» кожна майбутня мати має мудрих і кваліфікованих порадників та помічників. Додатковою увагою оточені молоді вагітні. У листах колишніх пацієнток санаторію, які час від часу надходять зі всієї України, лише слова вдячності за підтримку та допомогу в таку відповідальну для кожної жінки мить...

Григорій ГРИНЬ.
Леонард НІКОЛАЄНКО.

Полтавська область.

На знімках: у залі лікувальної фізкультури **(ліворуч)**; ванни з мінеральної води **(в центрі)**; Тетяна Федорченко, завідувачка відділення для оздоровлення майбутніх матерів читає лекцію **(зверху)**.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

ДУМКИ ВГОЛОС

Без валідолу не розібратися

— Це правда, що невдовзі ліки подорожчають? —зустрів мене занепокоєний сусіда, котрий ледве викроює на них кожну гривню зі своєї мізерної пенсії.

Відверто кажучи, Микола Іванович захопив мене зненацька.

— Як я зрозумів з радіопередачі, ціни на медикаменти за рішенням Верховної Ради піднімуть з першого січня наступного року, — доводив він, дістаючи пігулку валідолу. — Приблизно на 20—25 відсотків... Як жити, не збагну.

— Верховна Рада закони приймає, а не рішення.

— От-от, закон про ПДВ...

А справді, має рацію мій сусіда! Довгоочікуваний закон про ПДВ, що зменшує податковий тягар на підприємства з 20 до 17 відсотків, несподівано однією своєю статтею вдарив по населенню. Точніше, може вдарити. З 1 січня 2004 року.

Скасування податкових пільг усім і кожному, зокрема і фармакологічній промисловості, справді погрожує зростанням цін на ліки та вироби медпризначення. Не треба навіть напружуватися, щоб підрахувати, наскільки. Принаймні не менш як на 20 відсотків.

Коли в Росії торік запровадили десятивідсотковий ПДВ на ліки, вони подорожчали так, що сусіди відступилися. Чому тоді ми наступаємо на ті самі граблі? Навіть у багатій Франції, де людям живеться ситно і за нашими мірками безпроблемно, ПДВ на медикаменти — 5 відсотків.

Підвищення цін на ліки негативно позначиться на розвитку вітчизняної фармакологічної промисловості. Обсяги її виробництва значно знизяться, і імпорт остаточно пропишеться в наших аптеках.

До того ж запровадження ПДВ на ліки — це тягар не тільки для хворих, а й для бюджету. Адже обов'язково з'явиться потреба збільшення асигнувань на пільгові рецепти. Щоправда, має бути ухвалено перелік так званих життєво важливих медикаментів, які матимуть фіксовані ціни — без ПДВ. Поки що цей перелік до запорізьких аптек не надходив. Та й чи потраплять до нього ті ліки, без яких Миколі Івановичу та іже з ним не обійтися? І хто береться це вирішувати?

— Нічого, Миколо Івановичу, — підбадьорював я сусіда. — Дивись, депутати схаменуться... Принаймні Президент України дав їм таку можливість, наклавши на цей закон вето.

— Дай, Боже.

І Микола Іванович знову потягнувся по валідол.

Олександр АБЛІЦОВ.

Запоріжжя.

Мамо, тату, я іду!

Із усього світу приїжджають пацієнти у Трускавець до професора Володимира Козявкіна. Саме він 13 років тому розробив систему інтенсивної нейрофізіологічної реабілітації, завдяки котрій проліковано майже 16 тисяч хворих на дитячий церебральний параліч.

Володимир Козявкін та його колеги лікують не лише дітей. Вони зцілюють сім'ї, котрі несуть на собі тяжкий хрест недуги. Якісне лікування цієї хвороби —дуже дороге. Зрозуміло, що іноземці, які привозять сюди своїх дітей, стають інвесторами центру, завдяки котрим вдалося звести оцю величаву споруду (на знімку) — Міжнародний центр відновлювального лікування. Його обладнали найсучаснішою апаратурою, тут створено найкращі умови для перебування дітей разом з батьками.

Герой України Володимир Козявкін і начальник Львівської залізниці Богдан Піх не могли не зустрітися. Бо обидва — кожний на своєму місці —діяльно працюють на ідею милосердя, вважаючи, що сильний має допомогти слабшому. Серед дітей залізничників є 32 хворих на ДЦП. Їхнє лікування нині — спільна турбота колективу.

— Дитячий церебральний параліч — страшна хвороба, — каже Богдан Піх. — Коли я довідався про те, що є методика, яка ефективно поліпшує стан хворих дітей, і це не десь за морями-океанами, а в Трускавці, почав обдумувати, як же допомогти нашим співробітникам? Як допомогти діточкам, які хочуть ходити й бігати так само, як їхні ровесники? Під час недавньої зустрічі із Міністром транспорту України — генеральним директором «Укрзалізниці» Георгієм Кірпою ця ідея оформилася в остаточне рішення...

Курс лікування одразу дав помітні результати. У дітей і в батьків з'явилася надія на світле майбутнє.

— Моїй доньці Ірині — чотири з половиною роки. Діагноз — слабка форма ДЦП, — розповідає інженер служби колії Сергій Кирсанов. — І коли нам запропонували лікування в клініці професора Козявкіна, це було великою і дуже приємною несподіванкою, бо послуги тут — недешеві. Самі ми не могли б зібрати таких коштів. Уже через шість днів перебування в Трускавці Іринка фактично не кульгала на одну ногу, як раніше, а ходила нормально. А коли завершився 12-денний курс лікування, ми з радістю побачили, що наша дочка навіть бігає.

Практично кожна сім'я відчула тою чи іншою мірою результати лікування. Діти залізничників і надалі залишаються під опікою доктора Козявкіна. І не один ще вигукне радісно: «Мамо, тату, я іду!»

Винахід професора Козявкіна полягає в тому, що розроблено систему біомеханічної корекції хребта та великих суглобів. Застосовується також рефлексотерапія, фізіотерапія, лікувальна фізкультура та інші немедикаментозні процедури. А ще діти отримують багато-багато любові і тепла. Ці ліки завжди були чудодійними...

Оксана ТЕЛЕНЧІ.

Львівська область.

Від редакції. Ми відстежимо подальшу долю дітей залізничників, які лікуються у доктора Козявкіна, розповімо про їхні перші кроки до нового життя.

На знімках: найкращі квіти — для професора Козявкіна; мамусі й татусі проходять в «Еліті» батьківську школу.

Фото Ігоря ПАРАЩАКА.

Де моя батьківщина? Чому вона не любить мене?

Гіркі роздуми міждержавної сироти, або Відкритий лист до чотирьох президентів

НАБОЛІЛО!

У кожної людини бувають такі дні, коли вона завмирає, напружено вдивляючись у своє минуле, аналізує прожиті роки, згадуючи радісні події, часом забуваючи про важкі (іноді трагічні) періоди свого життя. Зупинитися, озирнутися нас змушують ювілеї. Не люблю їх, галасливих, пишномовних, зі щедрим застіллям, з масою вихвалянь на адресу ювіляра, часом не дуже щирих, коли виставляються навіть найінтимніші моменти життя. У такі дні, на мій погляд, доцільніші самотина і тихе споглядання ріки життя, що або несеться бурхливим потоком, або тихо дзюрчить у твоїх споминах. Що ти вже встиг зробити? Що ще маєш зробити? Скільки ще крокуватимеш грішною землею? Які радощі й випробування приготував тобі Господь на черговому, можливо, останньому відрізку життя? Великий лікар-час допомагає нам гасити сумні спогади, але у кожного є такі, які неможливо забути. Вони переслідують тебе вдень і вночі, отруюючи життя, спричиняючи нестерпний біль.

Мою юну маму, 18-річну киянку, веселу співуню, красиву україночку з милими ямочками на щоках не вберегла рідна держава, не захистила, віддавши на наругу фашистським окупантам. Три роки вона прожила у рабстві на території Німеччини, куди її погнали після облави на Бессарабському ринку. Після визволення невільників американськими військами повернулася до Радянського Союзу, якому була не потрібна. Як і тисячі інших в'язнів третього рейху, вона переживала тягар сибірського заслання, часом шкодуючи, що не скористалася можливістю змінити країну проживання після закінчення другої світової війни. А як було мені? Ще не народившись, в утробі матері, я разом з нею не раз пережила страх смерті, що ховався за кожним окриком «Halt!». Разом з нею пережила всі страждання, голод, страхіття невільницького життя. А потім, у Сибіру, мені було нестерпно боляче й образливо чути презирливі прізвиська: «бандерівці недорізані», «фашистські недобитки», крім інших непристойних висловлювань.

Пам'ятаю, як гірко я плакала, коли вперше почула від «доброзичливців», що не рідна дочка своєму батькові. Мама теж плакала і, як могла, заспокоювала мене, радячи не вірити людському розголосу: «На чужий роток не накинеш платок». Та коли любимий батько, через деякий час по тому, заявив сам, що мій справжній батько — рудий Ганс із далекої Німеччини, я пережила ще одне потрясіння. Хоча на той час була дорослою людиною, сама мала двох дітей. І нині мені достеменно невідомо, хто дав мені життя. І нині мене охоплюють сумніви, яку країну я маю вважати своєю батьківщиною. Радянський Союз, звідки 1942 року з Києва вигнали мою маму в рабство? Чи, може, саму Німеччину, де я народилася в концтаборі Дахау 20 серпня 1943 року? А може, Росію — спадкоємицю СРСР, де я прожила більшу частину свого життя, чи все-таки Україну, чий герб стоїть у моєму нинішньому паспорті? В усякому разі, жодна із названих держав не подбала про те, щоб до свого 60-річчя я почувалася захищеною. Радянський Союз наказав довго жити. Німеччина не визнає своєї відповідальності за тяжку, покалічену долю невільничих дітей, які, ледве народившись, були ізольовані від матерів. І першою у своєму житті почули німецьку мову. (За даними німецького історика Егона Ферстера — Моцарталеє, 8, 01609, Гредітц, Німеччина — із 89 дітей польських і радянських остарбайтерів, які народилися в Гредітце, в живих залишилися лише 46). Росія, якій я добросовісно відслужила чверть століття на Крайній Півночі, в Якутії, і не збирається мене віддячити за працю високою північною пенсією (що рівнозначна високій зарплаті). Посилається на міждержавну угоду, за якою Україна платить колишній жительці Півночі, малолітньому в'язню шалену пенсію: в перерахунку аж 24 євро, доплачуючи за законом про жертв нацизму ще 5. І що? На ці гроші можна жити? Якось існувати — так. Жити, звичайно, ні. Багато розумних жителів Півночі (і ні для кого це не секрет), виправляючи несправедливість, отримують дві пенсії: одну в Росії за російським паспортом, іншу в Україні — за українським. Хоча кожного разу, перетинаючи кордон з двома паспортами, трясуться від страху, боючись викриття. І засуджувати їх не можна, оскільки на пострадянському просторі держави, що відділилися від Союзу, на жаль, не захищають своїх громадян. А що робити нам, правильним (чи то дурним), котрі поважають державні закони? Ми, бачте, їх поважаємо, а вони нас, на жаль, ні.

■ ■ ■

А ось держава насправді плювати хотіла на здоров'я своїх співгромадян

■

Який сенс, що в Конституції України є стаття 49, яку без розчулених сліз неможливо читати? Вона нам гарантує безплатну медичну допомогу. А ось держава насправді плювати хотіла на здоров'я своїх співгромадян. У чому я особисто переконалася, потрапивши саме в День Конституції, 28 червня, на лікарняне ліжко. Буквально втекла з операційного столу (трохи відпустило). Але проблема залишилася, і від турботливих рук ескулапів рано чи пізно нікуди не подітися. Все одно доведеться розстатися з «дорогоцінними» камінцями, що засіли всередині, сприятливі умови для яких закладено, можливо, ще в Дахау. А хто заплатить за операцію нашій злиденній медицині?

Тут пан Кучма підкинув роботу нардепам (щоб не розслаблялися). Внести зміни до Конституції, бачте, знадобилося. Ні, щоб спрямувати всі зусилля на виконання чинних законів, так наш Президент нові вигадує. Не для нас, звичайно, бідних. Про себе, любимого, дбає. А нам що? Нам — закони про ветеранів, про жертви нацизму, які не те що не гарантують нічого, вони й декларують не так уже й багато.

А ви, пане Путін, що собі думаєте про долі таких, як я, котрі по чверть століття відпрацювали на безкраїх просторах Крайньої Півночі? Підписали угоду — та й по всьому? Чи грошей бракує, щоб сповна повернути нам зароблене, чи алмази скінчилися в Якутії? Але ж ні. Нюрбинське кімберлітове поле, де недавно відкрито кілька місцевих родовищ алмазів, стабільно поповнює валютну скарбничку Республіки Саха (Якутія) у складі Російської Федерації. То чому ж ви не можете забезпечити достойну, ЗАРОБЛЕНУ пенсію колишнім трудівникам Півночі? Адже нас не так уже й багато в Україні: у самій Якутії все населення становить трохи більше мільйона осіб. Чи мені треба з низьким проханням звернутися до президента Якутії В'ячеслава Штирова? Дуже поважаю В'ячеслава Анатолійовича. Добре пам'ятаю (і він, мабуть, не забув), як 1995 року, після обрання його президентом компанії «Алмази Росії—Саха», він дав мені, кореспонденту Якутського інформаційного агентства, перше на новій посаді ексклюзивне інтерв'ю. Тепер ось — президент Якутії. Нас з ним і Севастополь пов'язує, де підводником служив його батько, контрадмірал Анатолій Штиров, про якого мені також доводилося писати. Мабуть, не відмовить мені в допомозі. Але чому я маю просити?

А що собі думає Герхардт Шрьодер разом з німецьким бундестагом? Прийняли закон про утворення фонду «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» і заспокоїлися? Так, пам'ять є. А де відповідальність? Цим законом офіційний Берлін (на відміну від Австрії) визнає себе винним і виплачує копійчані, порівняно із західними країнами, компенсації лише тим, кого в роки війни примушували працювати на третій рейх. А де відповідальність перед нами, дітьми, які народилися на німецькій землі, які на цій землі зробили свої перші кроки і дивом вижили у неволі? Котрі все життя відчували страх за свою долю, заповнюючи анкети радянської держави, де, між іншим, було питання про перебування за кордоном того, хто анкетувався, і його родичів. Як і багато інших я завжди приховувала своє німецьке народження і тряслася від страху, боючись розкриття. Це ваша країна, пане Шрьодере, назавжди вселила страх у мою підсвідомість. Це ваша країна винна у моїй зламаній долі.

■ ■ ■

То чому б вам не повернути борги, не спокутувати провину перед найуразливішими, невинними жертвами світової війни, розв'язаної Німеччиною?

■

То чому б вам не повернути борги, не спокутувати провину перед найуразливішими, невинними жертвами другої світової війни, розв'язаної Німеччиною? У Севастополі мешкають близько двадцяти осіб, які народилися в неволі (по всій Україні разів у десять більше). І кожному, як і будь-якій нормальній людині, хочеться побувати в тих місцях, де з'явився на світ (на батьківщині?). Кожному хочеться поправити здоров'я, перший удар по якому було завдано ще в утробі матері, відпочити в німецькому Баден-Бадені. Чи не заслужили? За вашим законом у нас немає майбутнього, хоча ви й позначили його у назві. Що від нього нам, дітям рабів нацистської Німеччини?

Історію не повернути назад, не переписати заново. Яке у нас тепер майбутнє, якщо живемо на мізерну пенсію, а попереду, крім болячок, нічого не видно? Своїм законом «Пам'ять, відповідальність і майбутнє» ви обмежили коло претендентів на компенсації і датою їхньої смерті. Дожив до 15 лютого 1999 року — отримуй грошенята. Не дожив — сам винен.

Моя мама, Калиновська (Кравчук) Валентина Іванівна, померла 10 серпня 1994 року. В останні роки вона була прикута до ліжка невиліковною недугою. І знову я страждала разом з нею, доглядаючи нерухоме тіло. І допомоги чекати не було звідкіля. Українська держава запропонувала мені залишити роботу для догляду за інвалідом I групи, пообіцявши допомогу, на яку можна було купити аж 200 грамів вареної ковбаси. Звичайно, я не змогла прийняти таку принизливу подачку. Не дотягла моя мама до встановленого німецькою стороною строку, так і не одержала компенсацію за свою невільницьку працю. І мені нічого успадкувати. Хоча діти інших остарбайтерів, які дожили до 15.02.99 р., одержують виплати за своїх померлих батьків, навіть якщо народилися після війни. Хіба це справедливо? Тут і логіки ніякої немає. Отож, пане Шрьодере і панове німецькі депутати, проблему колишніх в'язнів нацизму з черги дня знімати зарано. Запросіть мене на засідання вашого бундестагу, і я вам докладніше розповім про свою нелегку долю і таких, як я, і постараюся переконати, що ви не праві. Ніякими грошима не можна викупити страждання колишніх невільників нацистської Німеччини. А якщо вони не передбачені взагалі?

І ще один президент залишився. Хоча, що тепер спитаєш з пенсіонера Михайла Горбачова, який володіє трьома титулами: перший, останній і колишній президент СРСР. Тому, панове Кучма, Путін і Шрьодер, — усі сподівання на вас. Вибачте мені за різкість — наболіло! І прийміть запрошення на ювілей. Не забудьте про подарунки, гідні ваших державних посад. Не милостиню прошу — віддайте те, що заборгували. Якщо приймете запрошення і приїдете до Севастополя, стіл, гідний президентів, накрити обіцяю. Незважаючи ні на що.

Ображена недалекоглядною, часом злочинною політикою чотирьох держав, однак така, що зуміла зберегти оптимізм і сподівання на кращі часи,

Світлана КАЛИНОВСЬКА.

Севастополь.

«Голос України» вітає Світлану Калиновську з ювілеєм. Залишайтеся з нами! Будьмо!

Про автора

У журналістику прийшла несподівано. Маючи загострене почуття справедливості, написала до міської газети про проблеми виробництва, яке знала зсередини, і запропонувала шляхи їх розв'язання. Надрукували. Запропонували співпрацю. Через півроку зарахували до штату редакції. Навчання у вузі було вже згодом. Заочно закінчила факультет журналістики Іркутського державного університету. Працювала кореспондентом міської газети, редактором багатотиражки, відповідальним редактором міської редакції радіо, головним редактором студії ТБ, власкором інформаційного агентства при уряді Республіки Саха (Якутія) в алмазоносній провінції. Має досвід організації ЗМІ з нуля. Журналістський стаж — понад 20 років. Дочка — редактор однієї з кримських газет, син — програміст. Після виходу на пенсію цілком присвятила себе вихованню двох улюблених онучок. Та нерозтрачений потенціал знову привів у газету. В «Голосі України» працює з жовтня 2002 року, за цей час тираж «ГУ» в Севастопольському регіоні зріс удвічі.

ДАЛІ БУДЕ

Сходинки Любові Семенюк

Ця сходинка на п'єдесталі пошани у словацькому містечку Піштань, де проходив відкритий чемпіонат Європи з пауерліфтингу серед інвалідів (у ньому взяли участь команди із тридцяти дев'яти країн світу), для рівнянки Любові Семенюк поки що найвища в її житті. Вона цьому щиро раділа, так само, як і першому місцю та золотій медалі, яка відкрила перед нею дорогу на параолімпійські ігри.

— А коли прозвучав гімн України, мої очі не втримали сліз, — згадує Люба. — Ви знаєте, там, на чужині, він поіншому сприймається. Забуваєш про всі негаразди і труднощі, що їх переживає наша молода держава. Саме її незалежність відкрила українським спортсменам дорогу на європейські та світові змагання, учасницею яких я була за останні три роки. Завдяки цьому мені пощастило відвідати Угорщину, Словаччину, Чехію, Малайзію, Сінгапур...

Моя співрозмовниця на мить переводить дух. Я не підганяю її, бо здогадуюсь, як тяжко далися Любові Семенюк її життєві сходинки.

— Народилась я й зросла в поліській глибинці — в селі Томашгород Рокитнівського району. Була найстаршою серед шістьох дітей. Батьки, щоб у хаті був хліб і до хліба, багато працювали, — розповідає Люба. — Мене оточили любов'ю, але весь мій світ замикався в межах нашої хати та двору, бо тоді не мала інвалідного візка. А завжди хотілося бути серед людей, спілкуватися з ними... До того ж по радіо чула, що в містах інваліди мають більші можливості для занять спортом. Ота мрія засіла в моїй голові. Я її змогла реалізувати лише тоді, коли вийшла заміж й одержала малосімейку у Рівному.

У своєму чоловікові Федорові Охриму Люба знайшла свою надійну половинку, він розуміє і підтримує її. Не лише щодня допомагає дружині долати двадцять шість сходинок до їхньої квартири (живе подружжя на другому поверсі), а й діставатися на тренування — до Рівненського центру інвалідного спорту «Інваспорт» від їхнього будинку два з половиною кілометри. Тож за будь-якої погоди Федір, який сам має групу інвалідності, котить візок до спортивного залу.

— Що поробиш, якщо в нашому місті у громадському транспорті немає підйомників для інвалідів, так само як і під'їздів до магазинів, установ, навіть до лікарень, поручнів у переходах, — каже Люба, з якою солідарний і начальник центру «Інваспорт» Віктор Кучер: «Скільки разів я порушував цю проблему перед керівниками Рівного, але самі бачите, як на це реагують...»

Безмежно радий за свою підопічну її тренер Михайло Коверза:

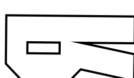
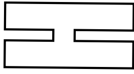
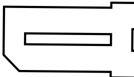
— У Люби — величезний фізичний потенціал (поки що вона використала його лише на двадцять відсотків), а ще — велика сила волі та життєвий оптимізм, який, на мою думку, допомагає їй долати недуги, добиватись успіхів. За три роки, відколи прийшла в центр, вона подолала шлях від спортсмена-початківця до майстра спорту України міжнародного класу. Переконаний, що перемога на чемпіонаті Європі та друге місце на чемпіонату світу — це не остання сходинка Люби...

Олександра ЮРКОВА.

Рівне.

Фото Миколи ФОМЕНКА.

На фото: чемпіонка Європи з пауерліфтингу, майстер спорту України міжнародного класу Любов Семенюк зі своїм тренером Михайлом Коверзою.

ЦЬОГО

■ 1843 р. Помер класик української літератури Григорій Квітка-Основ'яненко. ■ 1896 р. У Києві освячено новозбудований собор святого Володимира. ■ 1913 р. У Києві відкрилася I Всеросійська олімпіада. ■ 1938 р. Народився поет Тарас Мельничук. ■ 1944 р. Розпочалася Ясcо-Кишинівська операція радянських військ. ■ 1980 р. В УРСР вийшло розпорядження про глушіння «ворожих» радіостанцій.

НАМІРИ

Інвентаризація курортів

В Одесі розпочалася інвентаризація мережі санаторно-курортних закладів міста. Не секрет: більшість із них працює лише влітку, а через фінансові труднощі має непривабливий, а то й занедбаний вигляд, деякі будівлі руйнуються. Нині місцева влада розробляє генеральний план розвитку Одеси з метою практичнішого й ефективнішого використання міського майна, тож вирішили не обійти увагою й санаторно-курортну зону.

Георгій ВОРОТНЮК.

Полігон, де навчаються рятувати

Першу в Україні гірничорятувальну станцію буде шахта «Білоріченська» державної компанії «Луганськвугілля». На станції буде створено навчально-тренувальний полігон, де пройде навчання загін місцевих рятувальників. Крім того, підвищать свою підготовку на випадок критичних ситуацій під землею самі робітники «Білоріченської» та інших шахт.

Алла АНТИПОВА.

ФОТОФАКТ

У столичному будинку кіно відбулася презентація IV Міжнародного фестивалю акторів кіно «Стожари». Він проходитиме в Києві 22 — 28 серпня. Україну на фестивалі представлено фільмами «Мамай» Леся Саніна і «Шум вітру» Сергія Маслобойщикова. В конкурсі також заявлено російські стрічки «Кармен» та «Упасти вгору», грузинські — «Крученими сходами» і «27 украдених поцілунків», югославські — «Ягода із супермаркету» та «Зона Зємфірова», польські — «Quo vadis?» («Куди йдеш?»), «Гроші це не все» та «Шопен — бажання кохання». За підсумками конкурсу буде визначено переможців у кількох номінаціях: головна жіноча роль, головна чоловіча роль, жіноча роль другого плану, чоловіча роль другого плану, дебют, непрофесійний виконавець ролі.

Фото Олексія ШИБАНОВА (Укрінформ).

ВІТЧИЗНЯНИЙ СТИЛЬ

З ракет — у кар'єри

Виповнилося 50 років державному підприємству «Західукрвибухпром». Його спеціалізація — вибухові роботи у гранітних і вапнякових кар'єрах. Хоча буваютъ і нестандартні замовлення. Наприклад, знесення непотрібної споруди.

Підприємство не випадково розмістили саме в Житомирі: область багата на промислові родовища граніту. Окрім того, близько Білорусь, якій теж потрібні будівельні матеріали. Та й кияни — головні споживачі продукції гранітних кар'єрів. Сьогодні шість виробничих дільниць «Західукрвибухпрому» виконують роботи у чотирьох областях України.

За ринкової економіки довелося рахувати вартість вибухівки. Віднедавна замість традиційних вибухових речовин підприємство використовує тверде ракетне паливо. Це, по-перше, економія коштів. По-друге, заряди на основі конверсійних матеріалів можна закладати і в ті свердловини, де є вода (глибина —метрів дванадцять). По-третє, це найвигідніший спосіб ліквідації небезпечної спадщини часів ракетно-ядерного протистояння, яку все одно треба утилізувати. Проте працювати з конверсійними матеріалами значно складніше. До кожного вибуху доводиться ретельно готуватися. Та ще й проводяться вони в присутності спеціальної комісії.

Ще однією складовою відновлення підприємства стала турбота про фінансове здоров'я партнерів. Тому вибухпромівці обмежують свою рентабельність десятьма відсотками. Враховуючи конкретні обставини, йдуть на відстрочку в оплаті. У цифрах результат має такий вигляд: за перше півріччя зірвано 915 тисяч кубометрів гірничої маси — на 14 відсотків більше, ніж за цей час торік. А найголовнішим подарунком колективу до 50-річчя стало те, що середня зарплата зросла майже на 50 відсотків і становить тепер близько 500 гривень — це для Житомирщини високий показник.

Олексій КАВУН.

Житомир.

ФЕСТИВАЛІ

І всі сказали: «Кобле-во!»

Третій рік поспіль у Коблевому проводиться фестиваль курортних мистецтв під назвою «КОБЛЕ-ВО!». Його організатори — Фонд розвитку курортних мистецтв, туристичне агентство «Міленіум», телекомпанія «НІС-ТБ» за підтримки Українського союзу промисловців і підприємців, а також Національної туристичної організації.

Цього разу організатори вирішили запропонували насичену культурно-музичну та спортивну програму. Гості фестивалю визначали найкрасивішу учасницю конкурсу «Морська королева», брали участь у пивному змаганні, влаштовували запливи на надувних матрацах. До спортивної частини фестивалю входили змагання з пляжного волейболу серед чоловічих і жіночих команд на Кубок «КОБЛЕ-ВО!», перебування під водою на час, інші пляжні змагання.

А концертними подіями цього року стали виступи відомих груп. Завершилося дійство чудовим музично-піротехнічним шоу.

За словами організаторів фестивалю, мета його проведення — популяризація курортної зони Коблевого та привернення уваги до проблем її розвитку.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

ФОТОФАКТ

Мало хто з гостей Севастополя відмовить собі в задоволенні подивитися спектакль Севастопольського академічного театру драми в античному театрі національного заповідника «Херсонес Таврійський». Тут дія розгортається серед древніх руїн просто неба. Театр, у якому палає не бутафорське, а справжнє багаття, дає дивне відчуття реальності того, що відбувається на сценічному майданчику, де лицедіяли актори Херсонеса дві тисячі років тому. Свіже повітря, запах моря, шум прибою підсилюють яскраві враження від побаченого. Протягом усього літа спектаклі йдуть з аншлагом. І це не дивно — античний театр під відкритим небом не має аналогів не тільки в Україні, а й на території усієї колишньої радянської держави.

Світлана КАЛИНОВСКАЯ.

Фото автора.

КРИМІНАЛ

Свобода, з'ясувалося, небезпечна

Засуджений до кримінального покарання з випробувальним строком на два роки утримувався від вчинення нового злодіяння всього два дні. Тепер він підозрюється в подвійному вбивстві.

Наприкінці лютого, відсидівши в місцях позбавлення волі п'ять років, у село Долине Маловисківського району повернувся 25-річний місцевий житель. І хоча у характеристиці, даній чоловікові керівником бібліїної школи, яку він відвідував, перебуваючи за гратами, сказано про нього як про сумлінного та добросовісного учня, Сергій Сафронов недовго дотримувався заповідей Божих. Уже через півтора місяця вчинив крадіжку і по гарячих слідах був затриманий працівниками міліції. Його підозрювали в тому, що разом з товаришем обікрав сільську крамницю, завдавши магазину збитків на на суму майже тисячу гривень.

Кримінальну справу було розглянуто Маловисківським районним судом, який 4 липня виніс рішення. Сафронову було призначено покарання — чотири роки позбавлення волі, а його подільнику — три. Суд враховуючи їхні характеристики, а також, що скоєне не призвело до тяжких наслідків і товар повернуто до магазину, дійшов висновку, що виправлення підсудних можливе без позбавлення волі. Отже, Сафронова було звільнено від відбуття покарання на випробувальний термін у два роки, а його товариша — на рік.

Із зали суду Сергій Сафронов вийшов вільною людиною. А вже через два дні ним знову зацікавилися працівники Маловисківського райвідділу міліції. Він підозрювався у крадіжці мисливської рушниці в селі Лозуватці. До правоохоронців надійшла інформація, що Сафронова бачили напередодні на хуторі Веселому Паліївської сільради. На затримання підозрюваного відбули працівники «Беркуту», які й виявили в будинку два трупи — 58-річної господарки та її 43-річного співмешканця. Обоє були задушені мотузкою.

Розшуки підозрюваного тривали два тижні. Працівники міліції виїжджали до Кіровограда, Черкас, у Миколаївську область, де мешкають знайомі підозрюваного по тюремним університетам. А затримали озброєного обрізом зловмисника у лісосмузі під селом Олександрівкою у тому-таки Маловисківському районі, і не без допомоги місцевого населення.

Тепер на 25-річного чоловіка знову чекають казенні харчі та нари. Слідство і суд під час визначення його подальшої долі враховуть, що підозрюваний не витримав іспитового терміну...

Володимир ПОЛІЩУК, старший інспектор ЦГЗ УМВСУ в Кіровоградській області.

Митців надихає... Ярославна

За ініціативи Сумської облдержадміністрації та Сумського земляцтва в Москві на землі древнього Путивля відбувся Перший міжнародний фестиваль народної творчості, присвячений Року Росії в Україні. Засвідчити свою повагу віковічній Ярославні з'їхалися художники, скульптори, мистецтвознавці із Сум, Києва, Москви та інших українських і російських міст. Митці обговорювали нагальні проблеми сучасного мистецтва в Україні і Росії, взяли участь у виставках живопису та народних промислів, концертах народної та духовної музики.

Владислав ЖМУРКОВ.

СИТУАЦІЯ

Оце так «клюнуло»!

«Сом чи затонула коряга?» — гадав юний рибалка, коли відчув, що гачок його вудки зачепив щось важенне. А витягнув, то немало подивувався разом із товаришем-ровесником: «упіймалася» чимала чорна сумка, в якій були автомат, магазини та набої до нього. Хлопчаки не зазіхнули на небезпечну знахідку, а гукнули військовослужбовців застави «Орловка» Ізмаїльського прикордонного загону, наряд яких якраз проходив неподалік. Тепер правоохоронні органи прагнуть з'ясувати, хто та з якою метою приховав чи кинув зброю поблизу держкордону.

Одеська область.

СТИХІЯ

Згадали ставки, як гірськими річками були

Нинішнього літа природні катаклізми раз у раз струсають Запорізьку область. Після липневого урагану, що наковів лиха в Михайлівці, стихія обрушилася на Приморський район. Рясні зливи з градом не припинялися два дні.

Опади, що випали, найвідчутнішої шкоди завдали мешканцям сіл Юр'ївка та Коларівка. Дамби прилеглих Єлисеєвських ставків не витримали нарастаючого натиску води. Вона, за словами очевидців, прорвавши заслони, неслася з такою швидкістю, що нагадувала розбурхані гірські ріки з їх селевими і грязьовими потоками. Виникла загроза підтоплення сіл. На допомогу їхнім мешканцям прибули рятувальники. Вони забезпечили евакуацію людей, надавши транспорт тим, хто його потребував. Для відведення води задіяли екскаватор, і незабаром почався її спад.

Жертв немає. Однак стихія серйозно пошкодила понад десяток приватних будинків. Деякі родини залишилися без притулку. Деякі будинки вода затопила до рівня вікон. Пошкоджено ферму. Загинуло багато домашньої живності. Сильно постраждали посіви кукурудзи та насіннєвого ячменю. Затоплено городи, підвали, басейни з питною водою...

У Приморському районі побував голова Запорізької облдержадміністрації Володимир Березовський. Керівник області дав розпорядження терміново віднайти матеріальні та фінансові ресурси для надання допомоги потерпілим. Їм надано тимчасовий притулок, відбудовують оселі, впорядковуються подвір'я.

Олександр АБЛІЦОВ.

Голос України

Редактор номера Іван ІЛЛЯШ.

Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.
Ціна договірна

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Передплатні індекси: для індивідуальних передплатників — 40224, для підприємств і організацій — 60955.
Загальний тираж 159000.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»
Зам. 0311151. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.
ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.
E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій
Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» (on-line) за адресою: www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua
При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»